

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPH-UCCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évf. 152. szám

Vasárnap, 1926. július 11

Kinek a játékszere a magyar kultúra?

Hihetetlen intézkedés a magyar könyvterjesztés ügyében - Monopoliummá tették a magyarországi magyar könyvterjesztést és egy kétes irodalmi társaságnak adták a terjesztési jogot - Franyó Zoltán a magyar irodalom vámszedője

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától)
A posta ma egy olyan hivatalos levelet hozott kiadói hivatalunkhoz, amelyet minden komoly formája mellett sem akarunk elhinni s amelyhez éppen ezért egyelőre nem is fűzünk bővebb megjegyzéseket. De annyit nem hallgathatunk el, hogy nemcsak hasonló intézkedésről, de még hasonló tervről sem hallottunk és nem olvastunk soha; hogy nincs egyetlen egy ország sem, ahol hasonló természetű dolgot meg mertek volna kísérelni; hogy olyan intézkedésről van szó, amely abban az esetben, ha valóban bizonyul, — amit

ismétlünk: nem hiszünk el, és ami ellen az utolsó erőnkig küzdeni fogunk, — a magyar nemzeti kultúra halálra csapást jelent, amely annak a kultúrának egyik legbecesebb részét, a könyvterjesztést közönséges üzlettel álcsozva nyitná fel és egy kétes irodalmi körnek és e kör zajos multu elnökének biztosítaná azt a jogot, hogy a magyar könyveket megadóztassa, hogy a magyar olvasóközönség és a magyar írók közé áthághatatlán gátat vessen.
A hivatalos levélben ez az értesítés foglaltatik:

a belügyminisztérium azt közli könyvkereskedésünkkel, hogy a belügyminiszter az Ady Endre irodalmi társaságnak, személy szerint pedig e társaság elnökének, Franyó Zoltánnak adott kizárólagos jogot arra, hogy Magyarországból könyveket behozhasson és idebent terjeszthessen s hogy ezután a magyar könyveknek minden más behozatali módja tilos.

Ismételjük, hogy nem hiszünk az írott betűnek. Nem hiszünk a hivatalos formában. Nem hiszünk az aláírásoknak, amelyeknek aláíróit ismerjük és becsüljük. Nem hiszünk el, hogy Goga miniszterre, aki izig-vérig író és kultúrember, jogga hivatkoznék ez a leirat. Nem hiszünk, hogy bármi komolyság és véglegesség is volna abban, amit ez a levél közöl velünk. Nem lehetséges az, hogy a magyar kultúra egyszerűen játékszer legyen, hogy üzlet legyen, hogy sápi-szerzési alkalomná és lehetőségné ne érjen többet. Nem hiszünk, hogy ezt az intézkedést életbe léptethessék, és bizunk abban, hogy a legelső kérdésre, amelyet az igazi hivatalos helyre intézünk, azonnal kiderül, hogy valami szörnyű tévedésről van szó, hogy Romániát, ezt a kultúrára törekvő országot nem lehet

ilyen csufisággal illetni s hogy a magyarság legszentebb jogába, annak kultúraszomjúságába nem fognak szennyes indokok folytán ilyen mérgező elemet belevégyíteni.

Biztosak vagyunk benne, hogy talán már holnap megkapjuk a megnyugtató felvilágosítást, s hogy közönségünknek megnyugváására már holnap azt jelenthetjük, végzetes tévedésről van csak szó, amelyet még idejekorán sikerült jótánni és teljesen hatálytalanítani.

De ha nem így volna, akkor az egész magyar társadalomnak egy emberként kell sikraszállania, hogy megvédje kultúráját attól a végzetes csapástól, amelyet ennek a hihetetlen rendelkezésnek a végrehajtása arra nézve jelentene.

Az új Balkán és Európa

Írta: MATAIA HENRIK dr. képviselő, volt osztrák külügyminiszter

BECS. (A Brassói Lapok bécsi tudósítójától.) A Balkánon új nagyszabású, készülöben levő politikai események vetik előre árnyékukat. Mataja Henrik dr. az osztrák kormánypart egyik ismert vezére, Ausztria volt külügyminisztere ma felette érdekes és tanulságos nyilatkozatot tett a Brassói Lapok bécsi tudósítója előtt arról, hogy miként ítéli meg a készülöben levő balkáni eseményeket európai szempontból. Mataja külügyminiszter nagyérdeklődéssel fejtegetése a következőképpen hangzanak:

A Balkán ma már nem Európa viharfészke, már nem a fegyverkező nagyhatalmak rivalizálásának színpada. Ma már Európát nem fenyegeti világkonfliktus veszélye a Balkán részéről. Mindazonáltal nem szabad lebecsülni a balkáni helyzet fontosságát, az általános európai politikára nézve. A Dardanellákért folyt 150 éves küzdelemben végül is az objektumok, a sakk-figurák győzedelmeskedtek.

A görögök, bolgárok, szerbek és románok ma a maguk urai és politikájuk fontos eleme a balkáni konstellációnak. Az új helyzet természetesen új következményeket teremtett. Az autochton Balkán-hatalmak között egy csomó surlódási ürgy áll fenn. Ezek a konfliktusok azonban nemcsak lokális természetűek. Hiszen Európát még mindig számos érdekszál fűzi a Balkánhoz, főként azóta, amióta Olaszország újólag nagy érdeklődést tanúsít a balkáni kérdések iránt.

A háború után Anglia Görögország számára a tengernél olyan területeket akart biztosítani, amelyeknek megvédése meghaladta volna Görögország erejét. Görögország megkapta az égei tenger egész európai partját és az ázsiai part egy részét, úgy, hogy nyomban ellentétbe került egyrészt a Jugoszláviával, Bulgáriával és Törökországgal, valamint a dedekanesesi kérdés miatt Olaszországgal is. Lloyd George úgy vélekedett, hogy Görögország mindig Angliára fog támaszkodni és Anglia az égei tengeren megdönt-

hetelen pozíció fog szerezni. Törökország sohasem ismerte el ezt a határrendezést annak ellenére, hogy a röviddel ez előtt száműzetésében, San Remóban elhunyt VI. Mehmed szultán aláírta a sevresi békeszerződést. Bulgária kénytelen volt megelégedni az égei tengerre való kijutás akadémiikus biztosításával, Jugoszlávia viszont annyira el volt foglalva északi új területeivel, a Vajdasággal és Szlovéniával, hogy elhanyagolta a sokkal fontosabb szalonikai kérdést. Lloyd George számítása azonban nem vált be a teher igen nagyra mutatkozott nemcsak Görögországra, de Angliára nézve is. A döntés pillanatában Anglia nem tudta megvédeni pártfogoltját a török támadásokkal szemben és Szmyrna, Konstantinápoly és Gallipoli ma ismét Törökországhoz tartoznak.

Az SHS. királyság és Bulgária azonban még mindig el vannak zárva az égei tengertől. A geográfiai helyzetből az következik, hogy Szalonika csak jugoszláv kikötő lehet. A horvátok és szlovének az Adria felé gravitálnak, a szerbek azonban az égei tengerre szeretnének kijutni, a görög határsorompók azonban állítják parancsolnak a szerb törekvéseknek száz kilométernyire a tengertől. Az összes balkáni konfliktusok között ez a legjelentősebb.

Görögország szavai területiális balkáni garancia-szerződést akart létrehozni. Belgrád azonban visszautasította a tapogatózást. Milyen gyakorlati előnyöket is jelentett volna az SHS államra a görög-garancia-szerződés? Minek mondott is volna a Jugoszlávia végérvényesen Szalonikiról? A visszautasítás talán kissé korai volt és formája sem volt túlságosan szerencsés, mivel megkönnyítette az olaszok ellenjátékát. Róma ugyanis nem tűri azt, hogy más állam ragadja magához a balkáni hegemoniát. Görögország is nyugtalan lett, Bukarestben pedig felkeresték Románia és Jugoszlávia elnökeit az orosz kérdésben. A római csalogatások Athénben és Bukarestben egyaránt nyílt fűekre találtak és az olasz befolyás a Balkánon hihetetlenül megnövekedett.

A balkáni kérdés ennél a pontnál átnyúlik a világpolitikába, mivel érinti Olaszország potenciális energiáját. Vitan kívül áll, hogy az SHS királyság békét kíván Olaszországgal és fordítva is így áll a dolog Olasz szemszögből nézve. Róma barátsága o Athénnek és Bukarestnek csak javára van ennek a békekészségnek. Ha még tekintetbe vesszük Olaszország gazdasági expanzióját Albániában és Dalmáciában, úgy megállapíthatjuk, hogy az olasz nyomás a közeli keleten nem lényegtelen és nyomban elbékül táru az orosz külpolitika jellegzetes új iránya. Mussolini erőiesen visszautasította Belgrád kezdeményezését, amely Jugoszlávia viszonyát Olaszországgal Franciaország bevonásával akarta rendezni.

Franciaországban: frank-krízis, Németországban: a fejedelmi vagyonok kisajátítása Olaszországban: a külpolitika konszolidálása és az erők koncentrációja. Ez a kontinens politikai konstellációja és ezt erősen érintik a Balkánon is.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.45 sváci frank

A népszövetségi ligák uniója azt követeli, hogy a kisebbségek ügyei a hágai döntő-bíróság hatáskörébe tartozzanak

Anglia a kisebbségek sorsának megjavítását óhajtja

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A népszövetségi ligák nemzetközi uniója, amelynek magyarországi vezetősége a Magyar Külügyi Társaság, évi rendes ülését július 9-én tartotta Londonban és Aberystwithben. Az ülésen Magyarországot Paikert Alajos, Pekár Gyula, Eötvösvényi Olivér, Vermes Béla és Nagy Emil volt igazságügy-miniszter képviselték.

Az ülésen tárgyalták a kisebbségi sérelmek orvoslására vonatkozó javaslatokat is s a tárgyalások során Anglia kétség-telen jelét adta annak az óhajának, hogy

a kisebbségek sorsán okvetlenül javítani kell.

Sir Walter Napier angol delegátus a kisebbségek ügyeivel való eljárás tár-

gyában egy perrendtartási javaslatot dolgozott ki, amely majdnem teljes egészében magában foglalja Magyary Géza egyetemi tanár erre vonatkozó tervezetét. A javaslat hivatalos előadója, Van O'Veerbeke azt a javaslatot terjesztette be, hogy

a nemzeti kisebbségek ügye kizárólag a hágai nemzetközi döntőbíróság hatáskörébe tartozzék, és ne a népszövetségébe.

Az Unió Napier és Magyary javaslatának összeolvasztására bizottságot küldött ki, amely első tanácskozási összejövetelét Salzburgban fogja megtartani. Az unió propaganda és nevelési szakosztályának elnökévé ismételtlen egyhanguan Pekár Gyulát választották meg.

Elakarják rekvirálni a kapucinusok kétszázéves váradi rendházát

Pater Aurelius és Pater Silvester küzdelmei — Nagyvárad festőművész, mint a kapucinus-rend frátere

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok munkatársától.) A Kapucinus-utca végén, a Nagy piac-tér sarkán penészzöld, ódon ház áll. Magas kőkerítésében mélyedés, abban színesített időpatinázta szobor: Szent Ferenc alakja. Csendes, elhagyatott külsejű ez az ódon egyemeletes épület, amelynek zsindegyes tetejéből kicsike torony emelkedik az ég felé. Ez az épület a váradi kapucinusok rendháza. Kevesen tudják Váradon, hogy áll még a rendház, amelytől egy ugrásnyira már a váradi ghetto van s a Kapucinus-utcán is inkább pájészes öszeresek és zsargónban beszélő vegyeskereskedők járnak, mint a Szent Ferenc rend barnacsuhás, szelid tekintetű (s Anatole France regényeiből oly népszerű) barátjai. A Kapucinus-rend kihalt lében van. De azt még még kevesebben tudják, hogy a Kapucinus rendház jubilál: most lesz kétszáz esztendeje, hogy 1726-ban letelepedtek a szelidlelkű atyák és a fráterek segítségével hirdetni ykezdtek Váradon is a krisztusi szeretetet és önmegtartózkodást.

A kétszázéves jubileumot azonban nem ülik meg örvendezések közepezté a váradi kapucinusok. Ellenkezőleg: nagy az ő elkeseredésük, mert a kétszázéves rendházat el akarják rekvirálni román szerzetek részére. Ez ellen a páterek: A. V. P. Aurelius Hencz és pater Silvester Horváth a legfelsőbb ítélőszéknél is tiltakoztak sőt a római szentszék közbenjárását is kikérték, de sajnos, mindmáig még Róma sem tudott elérni semmit s ha sikerül is a szentszék

közbenjárása, annak is csak annyi eredménye lesz, hogy nem görög keleti, hanem görög katolikus szerzet részére veszik el a kapucinus rendházat.

A kapucinusok — az egész világon mindenütt — valaha kolduló barátok voltak; Váradon is, míg Váradot Magnovariensisnek hívták. De már mikor Grosswardein lett a neve, a gazdag római katolikus püspökség gondoskodott a páterekről meg a fráterekről, no meg a hívek alapítványairól is jutott nekik annyi, hogy nem kellett koldulniok s inkább kertészettel, kertgazdasággal és hitoktatással foglalkozhattak. Ma, a mikor a r. kato. püspökség is szegényebb, mint régen volt, nem igen jut a kapucinus atyáknak a püspöki javakból, így a két váradi kapucinus atya főleg hitoktatásból és kertgazdaságból tartja fenn magát. E mellett a rendház néhány lakható szobáját is kiadták lakásnak, mint a premontréiek a gimnázium tantermeit) s ebből élnek.

A két páter mellett, akik mind a ketten a világ legkedvesebb és legrokonszenvesebb teremtményei egy fráter is él a rendházban. Frater Anicetus Kis, aki a hetven felé járó kérésze a rendháznak. Nem érdektelen, hogy a kétszázéves váradi kapucinus rendnek két világi frátere is van: dr. Krüger Jenő ügyvéd és Mikes Ödön festőművész, akik a rendház régi képeinek díjtalan restaurálása miatt nevezték ki világi fráternek.

Nagybányai esetek

Miért drága a fa Nagybányán? — A szatmári alispán és a Lapos-erdő — Vizsgálat a négyszer eladott erdő ügyében

NAGYBÁNYA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nagybányaiak tűzifakészítésének kielégítésére az agrártörvény annak idején meghagyta a Felsőfernezei-erdő északra fekvő erdőséget. Ez az erdő, s még inkább a hozzá tartozó iparvasut most a nagybányaiakra nézve súlyos természetű bonyodalmakat idézett elő. A nagybányaiak ugyanis a fát az erdőből fuvarra szállította le az alsófernezei iparvasuthoz, amely aztán azt a városba juttatta. Nemrég egy szerződés jött létre a jelenlegi erdőkiutatóvállalat és a város között, amely szerint a vállalkozó az iparvasutat nyolcszáz méterre meghosszabbítja, s ez a meghosszabbított vasutvonal a szerződés lejártá után a város tulajdonába menne át.

Az iparvasut vágányának meghosszabbítása természetesen ellentétben áll néhány fuvarosgazda érdekeivel, akik a fának a leszállításáért eddig köbméterenként száztíz fejt számítottak s panaszai fordultak a szerző-

dés miatt az ipari és kereskedelemügyi miniszterhez, ahonnan most egy bizottság szállt ki Nagybányára, hogy a vitás kérdésben döntsön. A város lakossága érthető érdeklődéssel várja most a bizottság döntését, már csak azért is, mert az iparvasut használatba vétele lényegesen olcsóbbá tenné a fát s erre a nagybányaiaknak most igazán szükségük van.

Elmarad a Zazar-híd ujjáépítése

A nagybányai ideiglenes városi bizottság nemrég elrendelte a Lapos-erdő kiutatóútját, aminek az volt a célja, hogy a már több mint tíz év óta megrongált állapotban levő fuvarozásra egyáltalán nem használható, sőt a gyalogjárók testi épségét is veszélyeztető Zazar-híd ujjáépítéséhez a szükséges anyagiakat megszerezze. Kiderült azonban, hogy a városnak az agrártörvény rendelkezései értelmében nincs joga ehhez az erdőhöz. A határozatról a földművelésügyi miniszter feljelentés folytán tudomást szerzett, s most megindult a vizsgálat annak a kiderítésére, kik terhel a felelősség a határozattal. S a sok tanácskozás és vizsgálat között újra elveszik a híd ujjáépítésének ügye, s a város lakossága továbbra is szenvedni fogja a hidon keresztül vezető rövidebb út hiányát.

Négyszer adták el a Lapos erdőt

A Lapos-erdő, amely egyébként is sok gondot okoz a városnak, s a mely a nevét onnan kapta, hogy sík, lapos területen fekszik, 1919 óta négy ízben került már árverésre alá, anélkül, hogy az adásvételi szerződéseket az illetékes minisztérium egyszer is jóváhagyta volna. Eddig nem volt baj, legfeljebb jó jövedelmet biztosított az államnak ez a helyzet, hiszen a szerződések bényegei és illetékei már maguk szép összeget tesznek ki, azonban most a folytonos halogatás miatt a gondozatlan erdő pusztulásnak indult: a fák korhadni kezdtek. S miután most sürgős lett az ügy, Doros Sándor dr. vezérfelügyelő és Nagy Lajos dr. alispán vizsgálatot tartottak az erdő mielőbbi kihasználása tárgyában. Határozatot azonban még most sem hoztak, ellenben utasították a tanácsot, hogy az eladásra vonatkozó iratokat nyolc nap leforgása alatt szerezze be.

Július tizenötödikén ui zárórarendelet lép életbe

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A munkaügyi miniszter új nyári záróra rendeletet adott ki, mely július 15-én lép életbe. Eszerint 13 órától 15 óráig zárnak, este pedig 19 órakor, szombaton és ünnepek előtti napokon 20 órakor a következő üzletek: kézműáru, díszműáru, dísztárgyak üzletei, kalap, sapka, bőráru; szíjgyártó; varrottas és himző, szőnyeg, utazási kellékek: kefe, kosár, divatáru, piperecikkek; cipő; ruha, fehérnemű, ékszer, óra, ezüst, fémáru; kép és művészeti cikkek, szörme, ernyő, lápszer, mag, kárpitos, butor, felszerelési cikkek: porcellán, üveg, kátyha, sport- és autómobil-cikkek, mész, cement, illatszer, fegyver, le-rékpár, ipari gépek, építkezések, fűző, fa-áru, épületfa, szén, tűzifa, gabona, technikai cikkek, festő üzletek, gyapjúáru, pamutáru, könyvkereskedések, zenemű, fényképészeti üzletek. Mindezek csak városokban.

Kereskedelmi és ipari vállalatok irodái, ügynökségek, bizományi irodák, bankok. Ezek városokban és községekben is.

Tizenhárom és fél órától 15 és fél óráig, este pedig 20 órakor zárnak azok az üzletek, melyek élelmiszerek árusításával foglalkoznak: fűszerüzletek, főleg ha italt is árulnak, mézárók, hentesek, halkereskedők. Ezek városokban.

Tizenhárom és 15 órakor, este pedig 20 óra közt zárnak a drougeriák.

A munkaügyi minisztériumnak vagy munkaügyi felügyelőségeknek előző rendeletei továbbra is érvényben maradnak, melyek szerint a kereskedelem különös szükségletei és érdekei, vagy a helyi szokásoknak megfelelően megengedték, hogy a déli zárórát más kor tartsák be. Így például 11 és fél órától 13 és fél óráig, vagy 12—14, vagy 12 és fél—14 és fél óráig, este pedig 19 óráig előbb.

Az előző rendelet többi intézkedései érvényben maradnak.

Az ui angol munkaidő-törvény megjavítja a bérskálát

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol fejszínház ma tárgyalja harmadik olvasásban a nyolc órai munkaidőről szóló törvényjavaslatot. A bányatulajdonosok beleegyeznek abba, hogy bizonyos koncessziók ellenében visszavonják a mostani bérfeltételeket, s megjavítják a bérskálát. Ebből kifolyólag a sztrájkolókkal valószínűleg tömegesen jelentkeznek majd munkára.

Megnyílt az olasz külkereskedelmi intézet

RÓMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mussolini miniszterelnök jelenlétében tegnap nyílt meg az olasz külkereskedelmi nemzeti intézete, amelynek vezetője, Pirelli, megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a külföldnek nem szabad megijednie Itália életérejének emez újabb bizonyítékától. Ha a külföld megakadályozza az olasz kivándorlást, Itália kénytelen exportját fokozni, hogy polgárait eltarthassa. S Olaszországnak csak ez az egy útja van, hogy hadiadósságait kifizesse.

Maradnak a felemelt munkásbiztosító pénztári segélyek

Az UGIR felebvezését elutasították

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nemrégén a munkaadók és a munkások Temesvárott gyűlésre jöttek össze, hogy szabályozzák a munkásbiztosítónak fizetendő díjakat, valamint a betegség, haláleset és szülés következtében a munkásnak kifizetendő táp pénzeket.

A gyűlés ezekben a kérdésekben az alábbiakban állapodott meg:

Betegsegélyt az eddigi napi 24 lej helyett 60 lej fizet a pénztár.

Halálesetnél az eddigi 1300 lej helyett 6000 lej fizetnek ki.

Szülésnél a segély ugyanaz, mint a betegségé.

A kotizáció kérdésében a következő megállapodás jött létre:

Az eddigi heti 12.75 lej helyett 24 lej fizetnek be a pénztárba; ezt az összeget felerészből a munkaadók, felerészből a munkások fizetik.

Miután a megállapított kotizációt az Ugir magára nézve sérelmesnek találta felebvezést adott be s ezáltal a temesvári megállapodás csak július elsején léphetett életbe, mivel az Ugir beadványát általános tanácskozás után elutasították.

Erre nézve a Brassói Lapok sepsiszentgyörgyi tudósítója az itt tartózkodó M. Enescu vezérigazgatót felkereste, aki a következőkben foglalja össze a temesvári gyűlés eredményeit:

— A temesvári gyűlés kizárólag azt a célt tartotta szem előtt, hogy az egyre növekvő drágaság a beteg munkásnak ne okozzon különösebb gondot miért is úgy határoztunk, hogy a segélyezéseket 200—300 százalékkal felemeljük, de ezzel szemben a kotizációt mindössze 80 százalékkal emeltük fel. Ebből tehát világosan kitűnik, hogy a munkásérdekek nem lettek elhanyagolva, sőt azokat különös figyelemmel értékeltük.

A vezérigazgató sepsiszentgyörgyi tartózkodása a hivatalos vizsgálatnál áll összefüggésben.

Ujabb merénylet a magántulajdon ellen

A marosvásárhelyi főtérfé háztulajdonosait arra akarják kényszeríteni, hogy emeletet építsenek a házuokra — Aki nem épít, elveszti a házat — Hogy veiték el a város sok millió telkeit?

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az agrárreform alkalmával a várostól kisajátított ingatlanok értéke körülbelül negyven millió lej tesz ki. Ebből a házhelyekre kiosztott belsőségek értéke husz millió lej, a különböző határokon levő mintegy hatszáz hold föld értéke szintén husz millió lej. Ezzel szemben kisajátítási árban kap a város a belsőségeket illetve a házhelyekért összesen 400 ezer lej, a külső ingatlanokért pedig 600 ezer, összesen egy millió lej, ha ugyan egyáltalán fog kapni valamit.

Hogy a kisajátításnál mennyire nem vettek figyelembe semmiféle városi érdeket mutatja az a körülmény, hogy a városháza körüli és a város más pontjain fekvő belsőségeket is kisajátították és ha most a város valamely középületet akarna emelni, a sok nagy drága telke mellett pénzért kellene visszavásárolnia megfelelő területet azoktól, akiknek kisajátított drága helyek jutottak.

A város határában kisajátított földek között van a többek között az a negyven hold is, amelyet a város báró Bálinti Károlytól vásárolt meg. Ez a terület a Maros szentgyörgyi országuton van és az lett volna a rendeltetése, hogy ha majd elkészül a földgázvezeték, ott létesüljön a gyárnegyed, mert ez a terület 15—20 gyár számára elég. Ha ez a terület tényleg véglegesen kisajátítva marad, akkor

még elgondolni sem lehet, hogy hová fogjanak gyárak építéséhez, mikor csak rövid idő választ el bennünket a földgáz vezetésétől.

Ezek tetejébe még újabb veszedelem is fenyegeti az ingatlan tulajdonosokat. Több város tanácsához megérkezett a rendelet arról, hogy az augusztus 1-én üresen talált belsőségeket és házépítésre alkalmas területeket ki kell sajátítani és az igényjogosultak közt ki kell osztani.

A rendelet tovább is megy. Utasítja az illető tanácsokat, hogy a városok főterén levő földszintes házak tulajdonosait kötelezzék arra, hogy haladéktalanul építsenek emeleteket. Amennyiben pedig ezt nem tudják megtenni, elrendeli a kisajátítást és a házak eladását olyanok számára, akiknek erre megvan az anyagi erejük.

A kisajátítási eljárás jogerősnek tekinthető, így már csak a területek kiosztása volna hátra. Dr. Bernády György és a városi tanács azonban újabb lépéseket fognak tenni, hogy revíziót eszközöljenek ki, hogy a város bár annyi területet kapjon vissza, amennyi középületek céljaira feltétlenül szükséges, azonkívül legalább a Bálinti-féle területet kapja vissza gyári célokra.

Reméljük, hogy a kormány részéről méltányos elbánásra fog találni a város és nem vágja el Marosvásárhely minden életerejét és fejlődési lehetőségét.

A nemzeti kisebbségek problémái a népszövetségi ligák uniójának kongresszusán

ABERYSTWITTH, július havában. (A Brassói Lapok alkalmi tudósítójától.) A népszövetségi ligák uniója ez évi kongresszusát Londonban kezdte meg, majd Aberystwithben, egy kicsiny walesi városkában folytatta. Az unió kisebbségi bizottsága behatóan foglalkozott a nemzeti kisebbségek problémáival. Ruyson professzor vezértitkár részletes jelentést terjesztett elő balkáni tapasztalatairól. A jelentés tárgyalja a balkáni államok komplikált nemzetiségi viszonyait és behatóan foglalkozik a zsidó kérdéssel is. Ennek során a következő megállapításokat eszközöli:

— Bulgáriában a kisebbségek, a zsidók és az oroszok kielégítő helyzetben vannak, iskoláikat és egyházaikat, amelyeket az állam, vagy a városok anyagi támogatásban is részesítik, maguk kormányozzák.

— A háború utáni román alkotmány a Románia területén élő zsidóknak megadta az állampolgárságot. Ez felbecsülhetetlen haladást jelent a háború előtti állapotokhoz viszonyítva. Ennek ellenére Romániában még mindig dühöng az antiszemitizmus. Ennek az oka nem feleketi természetű, mivel a román nép vallási kérdésekben kétségtől mentes toleráns, sőt indifferens, hanem a zsidók gazdasági helyzetében rejlik, mivel az ország vagyosságának egy része a zsidóság birtokában van. Az antiszemita agitáció főként az egyetemeken folyik. Az agitáció mögött azonban csak egy igen kicsiny kisebbség húzódik meg úgy, hogy erőves rendszabályok biztosíthatják a rendet.

Ruyson professzor jelentése felett keletkezett vita során a görög delegáció felvetette azt a kérdést, hogy vajon

érvényes-e, ha egy kisebbség az uralkodó kormány pressziója következtében lemond kisebbségi jogairól.

Törökországban ugyanis a görög, zsidó és örmény kisebbségek sorban lemondtak jogaikról. A kongresszus ezt a kicsikart joglemondást

érvénytelennek és erkölcstelennek

mínősítette.

A kisebbségi bizottság elnöke, Sir Dickinson püspök felvetette azt a tervet, hogy a kisebbségi határozatokat terjesszék ki azokra az államokra is, amelyek a békeszerződésekkel kapcsolatos egyezményekben nem kötelezték magukat a kisebbségi jogok elismerésére.

A napirend során a csehszlovák liga bejelentette, hogy az unió plénumában a Csehszlovákiára jutó 20 helyet Csehszlovákia a következőképpen tölti be: 14 csehszlovák, 3 német, 2 magyar és 1 zsidó delegátus. Abban az esetben, ha az unió plénumában, mint várható, Csehszlovákia delegátusainak számát felére redukálják, úgy a csehek 7, a németek, magyarok és zsidók 1—1 helyet kapnak. A unió vezérbizottságában a cseheket két és a kisebbségeket együtt egy delegátus fogja képviselni. A kongresszus ezt a valami kérdés igazságos felosztást tudomásul vette és így előállt az a helyzet, hogy a cseh többség sokkal nagyobb képviselőkkel rendelkezik az unióban, mint az összes többi kisebbségek együttvéve.

Végleges döntés előtt

az angolai francia adósságok ügye

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angolországi francia adósságok szabályozásáról szóló tárgyalások kedvezően haladnak előre, s a pénzügyminisztérium hivatalos jelentésben közli, hogy a meg egyezés a két kormány között majdnem teljes. A szerződés főbb pontjai már megvannak szövegezve, s az egyezmény megkötése már csak napok kérdése.

*Arcböröm
üdeségének titka
a naponta használt*

JSJS
PUDER
KRÉM-SZAPPAN

A kamara ma délelőtti ülése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kamara ma délelőtti ülését reggel 9 órakor nyitotta meg. Mirta paraszti párti képviselő a járomicai választás konfessziója ügyében támadta meg a bizottság jelentését, hangsúlyozva, hogy a választások igazolása a nemzet iránti vétek volna, mert olyan listákkal is szavaztak ebben a megyében, amelyeken nem volt pártjelzés. A

vita vége az lett, hogy a kalkuláció revíziójánál a liberálisoknak két mandátum jutott Prunovában, a parasztpártiaknak egy Dorohóban, egy Járomitzában és egy Binarban.

Az ülésnek fél tizenkettőkor volt vége, amikor a képviselők elmentek Daliu Zamfirescu temetésére.

Móricz Zsigmond a magyar-román irodalmi kapcsolatok megteremtését kívánja

A nagy magyar író visszapillantása életére huszonöt éves írói jubileuma előtt — Miért nem fordítják magyarra a román műveket? — Móricz Zsigmond meghívást vár Erdélybe — Üzenet Gogának, a költőnek

Az ünnepelt magyar író nyilatkozik a Brassói Lapoknak

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Köztudomású, hogy a magyar kultúra egyik, egész Európában elismert nagysága Móricz Zsigmond a közel jövőben érkezik el írói működésének negyedszázados évfordulójához. Azonkívül, hogy a múltán megérdemelt ünneptelenségben fog részesülni, remélhetőleg Magyarország minden rétege részéről egyaránt, a nagy író pályafutásának ezen állomása ünnepe keletkezik, legyen Erdély magyarságának hiszen írása az itteni, kiváltképpen a Brassói Lapok hasábjain is állandóan küzdenek a szebb, boldogabb, testvéribb idők eljöveteleért. Ezen a jogcímen kértük meg Móricz Zsigmondot, hogy a Brassói Lapok útján mesélje el erdélyi tisztelőinek a huszonöt évesztendő nevezetesebb, érdekesebb eseményeit.

— Mindenekelőtt talán, mint elég fontos dolgot, megálapítom, hogy bár a családom alföldi származású ugyan, — így kezdte a mester — anyai ágon Erdélyhez is van valami közöm. Egyik ősanyám, báró Bánffy Katalin volt. Különben is én a magyar alföldnek az északi-keleti táját mindig Erdélyhez tartozónak számítottam. Mikor egyszer régen, még Gyulai Pál azt kérdezte, hová való vagyok, mert mint utólag bevallotta, feltétlenül erdélyit sejtett bennem, mondtam, hogy szatmármegyei.

— Nohát! — kiáltott fel az öreg ur — hát az nem parciom?! —

— Még önéki, aki a szabadságharcban lelkesebb, mint fiatal ember az Unióért, ne ki még külön erdélyi patriotizmusa volt. En már, aki két nemzedékkel később idegzettem be ezt az egységet, én nem éreztem és ma sem érzem Erdély magyarságát külön testnek.

— Az a világ, amelyikből én szakadtam, a tiszaháti magyarság teljesen kálvinista nép. Apró falvak raja borítja ezt a Tiszapartot, amely északi sarkáról Kőlcsey Ferencet, délkeletéről Wesseleányi Miklóst adta a magyar históriának. Az apám kisbirtokos, földműves ember volt. Anyám papleány, aki anyai ágon fölfelé, ahogy már elébb említettem, a nagybirtokosok világából eredt. Ez az örjási távolság számomra között már tizenhat éves korom óta egy hatott, hogy nekem ennek az egész országnak minden társadalmi rétege vérszerinti alyámfia. Ez a nagy érzés fűtött mindig mint író is.

— Hogy íróvá lettem, azt már a gyermekkor zsendülő napjaiban, az édesanyám befolyásának ismerem. O szent áhitattal tekintett az agyvelő hőseire, különösen a költőkre. Tizenkét éves lehettem, debreceni kisdiák, amikor először éreztem tisztán, hogy vagy író leszek, vagy csavargó. Debrecenben, Sárospatakon, a kálvinizmusnak két fókuszában végeztem, majd érettségi után theológus voltam Debrecenben, aztán joghallgató, később bölcsész Budapesten. Egyetem tanulóimainkat, bár azokat négy, vagy öt éven át folytattam, nem végeztem be, mert sürgősebbnek tartottam az első írói siker kiűzését a sorstól.

— Erre a sikerre azonban — folytatja kissé fanyar mosollyal az író — nagyon sokáig kellett várnom. Csak huszonkét éves koromban, már mint öt éves házasember, első két fiamat eltemetve, értem el a „Hét krajcár” című novellás kötetem egyszerre meghozta azt az általános elismerést, amely azóta, 1908 óta állandóan kísér és jelkesíti a munkára. Ezalatt a 17—18 év alatt rendki-

vül sokat írtam; most jelent meg a 40-ik kötetem: a „Kivilágos kivilágig” című regényem.

— Jelenleg miféle munkán dolgozik? — érdeklődtünk.

— E pillanatban, szomorú, de így van, szinte lezártnak tekintem írói pályámat. Husz éves korom óta még nem volt olyan témánálküli és minden írásvágy nélküli időszakom, mint ez az utolsó pár hónap.

— Mi a véleménye — kérdeztük — a mai súlyos viszonyok között induló írókról?

— Kezdd embernek mindig nehéz volt és nehéz lesz bármilyen viszonyok is vannak. Ilyen szörnyű időkben azonban, ilyen általános gazdasági krízist, mint amilyenben most élünk a század elején, amikor én kezdtem el sem lehetett képzelni. De azért egy kezdő írónak és művésznak abban az időben is majdnem ugyanolyan rettenetes volt a helyzete, mint ma. Nem lehetett szóhoz jutni. Epen ma dedikáltam egy példányt, legutolsó regényemről annak a szerkesztő urnak, aki 1906-ban az első regényemet visszautasította. Pedig nem kell gondolni, hogy súlyos differenciánk lettek volna az árban, mert az a lap, amely nekem tíz-tizenkét tárcát már előzőleg közölte, egyetlen fillér honoráriumot sem fizetett, sem tárcáért, sem regényért. Ezen az alapon tárgyalunk és ez a szerkesztő, aki egyébként nagyon kitűnő ember, kénytelen volt visszautasítani a regényeimet, amelyet különben el sem olvasott, azért, mert a munkatársai fölázadtak, hogy „külső” embert juttat levegőhöz.

— Melyiket tartja legértékesebb művének?

— A „Tündérkert”. Ezt tekintem a legnagyobb koncepciómnak.

— Erdélybe mikor szándékozik látogatni?

— Folyton készülök elmenni, de hát senki sem hív, senki se biztat, hogy szívesen látnának, így, a magam szakállára nehéz elindulnom.

Megkérdeztük az író, mit izen romániai magyar olvasótáborának.

— Sohasem politizáltam. Inkább azt izenem, hogy szívesen látnám, ha könyveimet lefordítanák románra, mert meg vagyok győződve róla, hogy a román olvasóközönség ugyanolyan körülmények között él, mint az a magyar miliő, amelyikből én vidéki regényeim anyagát vettem. Tehát valószínűnek tartom, hogy a román, különösen az erdélyi román olvasó teljesen megértheti és átérzegetheti az én problémáimat.

— Még román író társaimhoz, illetve a magyarul tudó román írókhoz volna pár szavam. Nekem nagyon hiányzik, hogy abszolút tájékozatlan vagyok a román irodalom felől. Van egy román költő barátom, Goga Octavian, nagyon rokonszenves egyéniség, költészetéről sejtetem sincsen. Egy versét se tudom, a román nyelv ismerete hiján elővásnál. O lefordította románra Petőfit, Adyt és Madách „Ember tragédiáját” is. De sajnos, a román Madáchokkal, bár meg vagyok győződve felőle, hogy vannak, sem ő sem más nem ismeretett még meg bennünket, magyarságot.

— Remélem, — fejezi be gyönyörű szavait Móricz Zsigmond — hogy nemsokára hagyják a két ország írói egymást és egymás közönségét ebben a vétkes tájékozatlanságban.

Kósa Lajos.

Kisértet bérelte ki a tizenegyes páholyt Különös kísértetjárás London leglátogatottabb színházában

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Különös eset történt pár nappal ezelőtt London egyik legjobban látogatott színházában. Az esti előadás után az egyik páholy nyitogató asszony megrémülve kereste Steffenson igazgatót, akinek azután az ijedségtől elakadó hangon beszélt el, hogy a tizenegyes páholyban egy rejtélyes szürkeruhás nő ül és semmiféle felszólításra nem akar eltávozni. Az igazgató egy másik alkalmazottat küldött segítségül. A tizenegyes páholyban még mindig ott ült a rejtélyes alak és amikor távozásra szólították fel, felállott a páholy szélére és zajtalanul leugrott a földszintre, ahol azután, mint ha semmi sem történt volna, a tizenegyes számú helyen látták ülni az első sorban. Utána rohantak, amikor azonban leérkeztek, az ismeretlen látogató eltűnt.

Tapasztalatukról újabb jelentést tettek az igazgatónak, aki beleges hallucinációnak minősítette az egészet. Három napig nem is történt semmi s mindenki gunyolta a két kísértetlátót. A negyedik napon azonban egy másik alkalmazott jött azzal a hírrel, hogy a szürkeruhás nő újból megjelent a tizenegyes páholyban. Most maga az igazgató látott hozzá a misztikus ügy kibogozásához. A titkárral és több színésszel bement a már kiürített nézőtérre, amelyet csak egy lámpa világított meg. A 11-es páholyban világosan látható volt egy szürke sálba burkolt alak, aki mereven nézett a lebecsült vasfüggönyre.

— Kicsoda ön? Feleljen azonnal! — kiáltott az igazgató, az alak azonban meg sem mozdult.

Az egész társaság a páholyhoz rohant, amikor az ajtót felnyitották, a jelenség a páholyból újra leugrott a földszintre és újból az első sor 11-es számú helyén foglalt helyet. Steffenson igazgató izgatottságában előrántotta revolverét és több lövést tett a földszinten ülő felé. A szürkeruhás nő erre sem reagált és mozdulatlanul nézett tovább is a függönyre. Amikor a kutatók lejutottak a földszintre, a jelenség eltűnt.

Azóta ebben a színházban üres a 11-es számú páholy, mert a különös jelenséggel szemben London legelőkelőbb pszichiaterai is tanácstalanul állanak.

Építészeti szakkönyvek

Német: Kis földszintes házak építése	65.—
Német: Az ács	160.—
Raffay: Faipari szerkezetek I—II.	184.—
Sztipán: A bádgos	105.—
Palóty: A vízvezeték-szerelő	92.—
Littván: Ipari számtan és áralkuláció	105.—
Grofcsik: Építőipari anyagtan	80.—
Bossányi: Építészeti alakatan	150.—
„Kőműves és kőfaragó szerkezetek	132.—
Wagen: Mázolók és szobafestők gyakorlati kézikönyve	184.—
Balló: Elektromos vezetékek méretezése	105.—

Postai megrendeléseket is azonnal elintézik a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Portóköltség és ajánlási díj csomagonként 8.— lej, utánvét 12.— lej. — Regátba csak az összeg előzetes beküldése ellenében, ajánlván szállítunk.

A hirdető meg fogja Önnek köszönni, ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél megnevezi a Brassói Lapokat.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.

A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egybeült 6 lej értékű valuta.

Vasárnap, július 11.

Kat.: Lili. — Prot.: Pius. — Görög: Eufémia. — Izr.: 1686. Thomasz. 28. — Muszlimán: 1344. Dzsoket. — Hódol: 10 óra 27 perckor. — Időjárás: Jobbára borult idő, sok helyütt esővel, vagy zivattal, később némi hőszűnés valószínű.

Július 15.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy előfizetést megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta utalványok késedelmes beérkezése miatt a lapküldés megakadjon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre	1000 Lei
Félévre	520 "
Negyedévre	270 "
Egy hónapra	100 "

Tisztelettel:

Brassói Lapok kiadóhivatala

T. Nagy Imre: Cirkálások

Szeredai emlékeimből — 1885—1925.

Kéziratkepen. I. kötet. Megjelent a szerző kiadásában, Szvoboda Miklós nyomásában, Csikszeredában. Nyolcadrés alak, 138 lap — Ára száz lej

T. Nagy Imre tiszteletreméltó alakja a székel, közéletnek. Tevékenysége immár negyven esztendőre nyúlik vissza és ez alatt az idő alatt — ez alatt a vérell és viharokkal teljes négy évtized alatt, — alig volt a székel, közéletnek olyan kérdése, amelyben vagy személye sen is tevékeny részt ne vett volna, vagy legalább széleskörű sajtómunkálkodásában ne foglalkozott volna vele, a tőle megszokott előkelő, tárgyilagos, de céltudatos és határozott modorban. Így vissza emlékezéseink ez az első kötete a székel, élet történetének kiegészítő része és különösen azzá válik azáltal, hogy a legnagyobb tartságban fordulnak elő ebben a kötetben személyes visszaemlékezések, amelyek a székel, nép életére vetnek világos, valamint objektív cikkek és tárgyalások is, amelyek még nélkülözhetetlenek egy-egy részletkérdés kutatásánál.

A kötetnek különös varázst ad a szerzőnek finom, magyaros, kifejező, erőteljes stílusa. Az újságok és a budapesti tömegírók tönkretett magyar irodalmi nyelve már egészen elszoktatott bennünket az egészséges magyarságtól. Így kétszeres örömmel olvassuk ezeket a természetesen gördülő sorokat, ezt az egyszerű és mégis erőteljes kifejezési módot, a mondatszerkesztésnek és a kifejezéseknek tiszta magyarságát.

Igazi örömünk felt ebben az első kötetben, amelyből mai számunkban mutatott is közlünk és meglelt érdeklődéssel várjuk a másodikikat, amelyet a szerző a kötet végén megígért. A hasonló természetű műveket nagy nyereségnek tartjuk. Nagy kíváncsiságnak tartanók, ha egymásután megszólalnának azok, akiknek a mai élet kialakításában tevékeny részük volt és elmondanák emlékeiket okulásul tanításul, vigasztalásul.

A kötetnek bensőséges érdekességet ad az a körülmény, hogy a kitűnő szerző feleségének ajánlja írásait, házasságuk negyven éves fordulójára, amelyet tisztelőik ünnepése közepette nemrég ünnepeltek.

Újabb offenzíva Kínában

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Daily Mail jelenté Pekingből, hogy Csangcsolin és Wupeifu tegnap megkezdte az offenzívát a nemzeti haderó ellen, amelynek a vesztesége eddig negy-ezer emberrel több.

— Miklós herceg elutazott Prágából. Prágából táviratozzák: A szokolünnepségek befejezésül a Várkertben Massaryk kerti ünnepélyt adott, amelyen Miklós román herceg is résztvett. A herceg este visszatért Bukarestbe. A pályaudvaron Benes külügyminiszter búcsúztatta.

— György szerb herceget Belgrádba viszik. Belgrádból táviratozzák, hogy György szerb herceget a helyi uradalomból, amelyet árvíz fenyeget, kőönvonaton Belgrádba viszik, ahol a királyi palotában külön lakosztályt rendeznek be számára. A vízjárás változatlan magas. A Tisza Újbecse környékén több ezer hold buza és kukorica termett elöntött.

— A budapesti sakkverseny. Budapestről táviratozzák, hogy a nemzetközi sakkverseny tegnapi fordulóján Mattison nyert Rubinstein ellen. Takács Monticelli ellen, Tartakover Nagy ellen. Eldöntetlenek maradtak a Vajda—Coté, Knoch—Havasi és Prokesch—Réti játszmák. A vegyes versenyben Thelen (Prága) nyert Földes (Budapest) ellen. A Fazekas (Pozsony)—Vargha játszma remisvel végződött. Eldöntetlen maradt a Reifir (Prága)—Melter (Győr) játszma.

— Hírek a dalosszövetség köréből. A Romániai Magyar Dalosszövetség igazgatósága néhány nappal ezelőtt dr. Inczedy Joksmann Odön elnöke alatt értekezletet tartott. A jegyzőkönyv hitelesítése után Tárca Bertalan főtitkár jelentést tett a központi iroda forgalmáról, a szervező munkáról, s az elnökség kiszállásairól. Új tag gyanánt 8 dalárda jelentkezett. Azután Nagy Jenő főpénztáros tett jelentést a 2. negyed évi anyagi állapotáról. Elhatározta az igazgatóság, hogy a közgyűlést szeptemberben tartja meg, míg nagyszabású hangverseny fog megelőzni. Ez a közgyűlés nagy szervező akció fog megindítani. Örömmel vette tudomásul az igazgatóság, a Bánáti kerület meg alakulását és példaadó munkásságát. A többi 5 kerület megszervezése iránt a szükséges előkészületek megtételtek. Kimondta továbbá az értekezlet, hogy 1927. évben minden egyes kerületben dalosversenyt rendez, hogy az ország minden részének alkalma legyen meghallgatni a magyar dalosokat. Ezek a kerületi versenyek egyben propaganda hangversenyek is lesznek, hogy minden vidék kedvet kapjon dalárda alakítására. A következő évben, 1928-ban lesz a III. országos verseny, melynek kötöttkari műveire összes pályázatot hirdet a dalosszövetség. Szabó Géza javaslatára kimondta az értekezlet, miszerint karnagyi szabályzatot fog kidolgozni s ezt a közgyűlés elé terjeszti, hogy végre a dalárdák és karnesterek közötti viszony szabályoztassék. Több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után az igazgatóság táviratilag üdvözölte báró Ambrozy Andort, a temesvári Magyar Dalárda új elnökét.

— Felásta a menyasszonya sírját. A varsói rendőrség a minap jelentkezett egy Czarnovszki nevű magánhivatalnok és elmondta, hogy az éjszaka folyamán felásta menyasszonya sírját, mert az volt a határozott érzése, hogy a leányt néhány nap előtt mint tetshajottat felfelték el. Czarnovszkit letartóztatták, de még a rendőrség is hangoztatta, hogy megérintette a koporsóban a lány testét s az még meleg volt. A lány édesanyja is azt a vallomást tette, hogy leánya már két esetben feküdt hosszabb ideig eszmélet nélkül. A rendőrség elrendelte az exhumálást.

1 kg. hochglanz massa 40 lej
1 kg. barna massa 60 lej

Megrendelésre utánvétellel küldi
iparvállalat Oradea, Coganiceanu-utca 2.
ASTOR Mintákat díjmentesen küldünk. 7510

Karcsu és elegáns lesz a bokája

a Hartha-féle párti BANDES „L” testszínű gummitekercs

használati útmutató.
Párja 500 Lei használati utasítással.
Létezőben a harthya alatt.
Templonai, apertinai példaképeken.
Gondolat képzés: Benkó Miklós.
Földművelés.
KELEMEN gyógyszerár.
Gigheut-Marmatell
(Máramaros-utca)
Kapható minden jobb drogériában és gyógyszerésben.
Övönöknek előny utasítással!

— Leszállt az önkéntesek szolgálati ideje. Bukarestből jelentik: A hadügyminiszter törvényjavaslatot készített az egy éves önkéntesek szolgálati idejének leállítására. A javaslat szerint a szolgálati idő tíz hónap lesz, amelyből négyet iskolában töltene, hat hónapot pedig csapatszolgálatban. A hadügyminiszter ezt a javaslatot a nagyvezérkar elé terjesztette véleményezés végett.

— Kirándulás a Nagykőhavasra. Az EKE által vasárnap a Nagykőhavasra rendezendő kirándulásra már számosan jelentkeztek. Kíváncsiak, hogy akik még részt venni szándékoznak szombat délig az osztály vezetőségénél (Szent János-utca 7. sz.) szándékokat bejelentsek, mert a Malomdomb big a rendelkezésre bocsátandó autókocsin csak az előre jelentkezők mehetnek. Indulás vasárnap reggel fél 7 órakor a Kertész villától.

— Feltérítkezés a szegedi színházgal. Szegedi jelentés szerint Andor Zsigmond szegedi színházgaató kényszerre egyeztet kért hitelezőitől.

— Kubikus gödörbe fulladt kertet. Szegedi tudósítónk jelent: Két kertestvér, a hét éves Prohaszka Natália és Prohaszka Borbála, kik nyaralásra mentek Budapestre Szegedre, fűrészközből belefulladtak egy kubikus gödörbe. Felügyelet nélkül mentek fürdeni s valószínűleg nem tudták, hogy a kubikus gödör mélyeternél is mélyebb.

Mindenféle nyelvitanokban, szótárakban, szakkönyvekben nagy választék a Brassói Lapok könyvesboltjában.

— Rablásért bíróság elé állított bécsi tanagykereskedő. Bécsi tudósítónk jelent: Hans Schwarzbart többszörös milliárdos bécsi tanagykereskedőt rablásért bíróság elé állították. Kiderült, hogy Schwarzbart egy betörőbanda vezetője. Mivel a betöréseknél csak jelentéktelen összegek jutottak neki, az a feltevés, hogy betege sbünözési hajlamból szervezte meg bandáját, mely főleg üzletek kifosztására szövetkezett.

— Zivatar és jégverés Olaszországban. Rómából táviratozzák, hogy Nápolyban óriási vihar és zivatar. Piacenzában jégverés, Formosa völgyében, a Demodosola és a Po környékén havazás volt.

— Létrejött az állategészségügyi egyezmény Jugoszlávia és Magyarország között. Belgrádból táviratozzák: Ma létrejött a megállapodás a magyar és jugoszláv delegáció között az állategészségügyi egyezmény kérdéseiben. Az egyezményt holnap újra szövegezik.

— Aussighban is felfőszakadás volt. Prágából jelentik: Aussigh környékén óriási felfőszakadás volt, mely a gyárakat és bányákat elöntötte. Az elöntött bányákban heten oda pusztultak. Egy vegyigár műhelyében ketten veszték oda, egy embert egy elöntött raktárból sodort el az ár.

— Hogyan akarják az olaszok megvédeni a jót? Római jelentés szerint a kormány ma rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta olyan részvényeknek és kötvényeknek külföldre leendő szállítását, amelyeknek névértéke olasz lírára szól, vagy Olaszországban fizetendők. Külföldre utazók legfeljebb tízezer lírát vihetnek magukkal.

— **Vásárhelyi János ref. egyházkerületi főjegyző üdvözlése.** A dalosszövetség igazgató ságának megbízásából dr. Inczedy Joksmann Odón úrök és Tárcza Bertalan főtitkár július 3-án felkeresték Vásárhelyi János kolozsvári ref. esperest, hogy egyházkerületi főjegyzővé történt megválasztása alkalmából üdvözlőjként, mint az igazgatóság egyik agilis tagját. Dr. Inczedy Joksmann Odón üdvözlő beszédében kiemelte, hogy a választás nemcsak az erdélyi református hívek, hanem az egész magyarság egybehangzó bizalmát jeleníti. Kéri a főjegyzőt, hogy püspökhelyettesi méltóságában is őrizze meg a dalosszövetség iránt tanúsított jóindulatát s eddigi értékes tevékenységét ezután se tagadja meg a szövetségtől. Vásárhelyi János főjegyző meghatottan köszönte meg az üdvözlést és ígéretet tett, hogy ezután még nagyobb mértékben fogja támogatni a dalosszövetséget.

— **Gálffy Nusi autóbalesete.** A brassói színtársulat közkedvelt fiatal és tehetséges szubrettjét csütörtökön este váratlanul baleset érte, melynek következtében pár napig a színpadon nem szerepelhet. A bájos művész ötödikmagával autókiránduláson volt Feketehalomban és mikor onnan késő este Fogarasra igyekeztek, a gépkocsi nekiment egy nagy kőnek és felborult. A társaság két tagjának, köztük Héjja Ilonka korrepetitor nőnek semmi baja sem történt, más kettő egészen könnyű sebesülést szenvedett. Gálffy Nusi ellenben elvesztette eszméletét és csak ma reggel tért magához. Neki az arca s a fejét erősebb zúzódások érték. A miknek begyógyulása azonban a legkisebb aggodalomra sem ad okot. Orvosi vélemény szerint a művész néhány nap múlva már felkelhet és folytathatja mindig nagy rokon szennvel és tetszéssel fogadott játékait.

— **Schubert-est Marosvásárhelyen.** Ritka művészi eseményben lesz része Marosvásárhelynek július 10 és 11-én, szombaton és vasárnap. A város legjobb és legszebb hangját továbbá a Városi Zeneiskola növendékeiből válogatott úri műkedvelőkből alakított alkalmi társulat színre hozza Schubert Ferenc örökzöld, hangulatos muzsikájából összeállított Biedermayer levegőjű daljátékát: a Három a kislányt. Az előadást a marosvásárhelyi «Színházi Világ» rendezi, aki igazán művészi akar produkálni és egyúttal a jóvedelmét az árvízkarosultaknak szánta. Teljesen új díszletek, korhű Biedermayer toleitek és butorok. Fellépnek: Ch. Szilágyi Erzsike, Komjáti Klárka, Nagy Piroška, V. László Mária, Byeier Olga, Jeddy Sándor, dr. Gámentzy Jenő, Tóth Sándor, dr. Schrouh Lajos, Hajdó Tibor, Zilahy Sebess Jenő, Godt Ernő, Csehy Árpád, Csibye Béla, Krón Ernő, Bárdi István, Sárkány Márkus és Nagy Lajoska. A zenei részeket betanították Erkel nővérek, zenetanárnők, a zenekari vezényli: Kozma Géza, zenetanár, rendező: Fodor István, és Schubert, ünnepi bevezetőt mond: dr. Antalffy Endre. Az előadás iránt lázas érdeklődés mutatkozik.

— **Feloszlatták a kovásznai községi tanácsot.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: A prefektúra a kovásznai községi tanácsot a közigazgatási törvény alapján feloszlatta. Az ügyek további intézésére a prefektus egy nyolctagú komissiótne intérimarét nevezett ki. Elnök: Manole János, tagok: Dancs Lajos, Teculescu Alexe, Najna Albert, Niculae J. Fortuna, Csutak Ferenc a Józsefé, Victor Cojan és Deák Gerő. A központi választási bizottság az új választást szeptember 2-ra tűzte ki.

— **Képviselő és rendőrtanácsos állérje.** Budapesti tudósítónk jelentése alapján beszámoltunk arról az afferről, mely az egyik budapesti barban Jankovich Bésán Endre gróf képviselő és Zakariás Dénes dr. rendőrtanácsos között zajlott le. Ez ügyben vett legújabb információink szerint Jankovich gróf nem pofozta föl a rendőrtanácsost, csupán a sapkáját ütötte meg két-háromszor. A rendőrtanácsos viselkedése visszautasító volt ugyan a gróf közeledési kísérletével szemben, de ezt a magatartást azzal indokolta, hogy őt, aki hivatalos eljárásban volt, előzőleg a gróf már megsértette. Ez volt az oka, hogy a rendőrtanácsos, bár a gróf bemutatkozására ő is bemutatkozott, a gróf feléje nyújtott kezét nem fogadta el.

— **Az ifyefalvi jegyző elleni vizsgál.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: A Brassói Lapok szerkesztőségéhez annak idején egy panaszos levél érkezett amely Velzer Ferenc ifyefalvi jegyző ellen súlyos vádakat tartalmazott. Lapunk sepsiszentgyörgyi tudósítója illetékes helyeken érdeklődött az ügy valódi állása felől, ahol azt az információt szerezte be, hogy Velzert éppen a Magyar Párt egyes kérésére helyezték vissza állásába, valamint megállapítást nyert azon tény, hogy a prefektúra is leadott panaszos levél nem fedli a tényeket, s a megindított vizsgálat mindenben tisztázta Velzert az ellene emelt vádak alól.

— **Automobil szerencsétlenség Tusnádfürdő mellett.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Tegnapelőtt éjjelkor Herfurth György autója, amelyet Karofet Rezső vezetett Tusnádfürdőről négy nyaralót vitt magával Mikóújfalú irányába. Alig ért az autó Mikóújfalú határáig, amikor megrendítő szerencsétlenség történt. A gép óriási sebességgel szaladt és egy hirtelen kanyarulatnál a fék felmondta a szolgálatot és a kanyarulat mellett levő völgybe zuhant alá. A bentülők kifordultak és hárman megsebesültek. A sofőrnek semmi baja sem történt. A vizsgálat a sepsiszentgyörgyi ügyészség a bűszádi csendőrsőst bízta meg.

— **Augusztus 16-án lesz a frank-pör tárgyalása.** Budapestről jelenti: A frank-pör táblai tárgyalása augusztus 16-án kezdődik. A törvényszéki tárgyalás ítélete most készült el s az indoklás százhuszonhat gépirásos oldalt tesz ki.

— **A község jegyzője.** Ma kaptuk a következő levelet: Tekintetes szerkesztőség! Forró évi 142. sz. lapjában a hírek rovatában »A község jegyzője« című közleményére alábbi válaszomat a sajtótörvény értelmében közzéadniziveskedjék: Nem felel meg a valóság az, hogy engemet valaha fel függesztettek volna, hanem igenis, saját indokolt kéresemre helyeztek át Papócra s ezen körülménynek Szotyor község annyira örvendelt, hogy tiltakozásom dacára is kérni akarta visszahe lyezésemet. Soha semmiféle közpénzt nem kezeltem, tehát nem is volt miről elszámoljak. A bálók jóvedelméről jegyzőkönyvileg számoltam el, melynek egy eredeti példánya nálam és egy a szotyori bírónál megtekinthető. Az ifjuság még eddig elszámolásra nem szólított fel, mivel erre joga sincsen, miután a bálókat az előjáróság a község javára rendezte s annak a joga volt az elszámolás. Hanem ellenkezőleg, az ifjuság köszönettel vette, hogy a tél folyamán minden szabad időmet feláldozva 1 népszínművet és 12 egyfelvő nassot tanítottam be nekik egyedül én. Különben elszámolásom eredménye 6428 lej pénz, 1 konyhakályha és 1923-ból egy cserépkályha és 3 darab íróasztal, mely tárgyak a köz ség tulajdonát képezik, tehát nem magamnak vettem. Továbbá a hősök emléktábláját igen is beszereztük, sőt 1925 év augusztus havában a ref. templomban elhelyeztük és fel is szenteltük 2 új haranggal egyetemben, mely tárgyak beszerzéséért is talán én dolgoztam a legtöbbet, de hiába, mert rajtam betele a közmondás: Jóért jót ne várj! Továbbá ellenem vizsgálat nincs és nem is volt soha! Különben a sajtóper folyamathat tettem. Papóc, 1926. jun. 29. Tisztelettel Hadnagy Ferenc jegyző.

Tudósítónk mindenben fenntartja állításait.

— **Augusztushoz megkezdik a pengőbank jegyek lefolyezését.** Budapestről táviratozzák, hogy a 8 Orai Újság értesülése szerint augusztus elsején megkezdik a papírkorona bankjegyeknek pengő értékre való átbégyezését.

(*) **Ideges embereknél és lelkihibegek-nél az enyhe természetes „Ferenc József“ keserűvíz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.** Világhírű ideg orvosok véleménye alapján a **Ferenc József** víz használata az agy- és a gerincvelő súlyos megbetegedéseinél is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Megkezdik a budapest-bécsi telefonkabeli telektelelésének munkálatait.** Budapestről táviratozzák, hogy még e hónap végén megkezdik a budapest-bécsi telefonkábel telektelelésének munkálatait, amely Magyar óvárnál fog elágazni Bécs és Pozsony felé. Ezzel Magyarország bekapcsolódik a nemzetközi kábelvonalba.

— **Súlyos baleset a keresztvári alagútánál.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Teogian János harminchárom éves szolnokdobokai illetőségű bányamunkás a keresztvári nagy alagútánál dolgozott. Egyszerre csak a levegőgép magával rántotta a közelben levő gerendákat, ahol Teogian foglalatostkodott. A gerendák nagy robajjal összezsugorodtak és Teogiannak jobb lábát teljesen széttrancsolták. Beszállították a sepsiszentgyörgyi kórházba. A vizsgálat megindult arra nézve, hogy a balesetért kit terhel a felelősség.

— **Két hajó elsüllyedt a Fekete-tengeren.** Bukarestből jelenti, hogy a tegnapelőtti a Fekete-tenger felett átvonult viharban a Leri orosz és az Achmed török tearakománys hajók teljes személyzetükkel elsüllyedtek.

— **Hány könyv hagyta el egy év alatt a magyar sajtót?** Budapestről táviratozzák, hogy az elmúlt évben 3921 könyv hagyta el a sajtót, tehát alig néhányat kevesebb, mint a régi Magyarországon. E könyvek közül 1748 tudományos könyv, amiből kitűnik, hogy az érdeklődés kezd a komoly ismereti terjesztő munkák felé hajolni.

(*) **Szántó György Bábeltornya** című hatalmas történelmi regénye a tatárjárás idejéből magyar világról most jelent meg izlées kiállítású könyv alakban. 303 oldal. 150 lej. Kapható mindenütt.

— **Barcarozsnyón az állatvásár július 12-én, a kirakodóvásár pedig 13-án lesz.**

— **A brassói református hívek figyelmét felhívja az egyház előjárósága a vasárnap f. hó 11-én délelőtt 11 órakor az iskola felszentelése és az orgona kijavítása tárgyában tartandó képviselőtestületi gyűlésre.**

— **Hány ember él a földön?** Bécsi tudósítónk jelenti: Egy bécsi statisztikus kiszámította, hogy a föld lakosságának száma mintegy 18 milliárdra rug. Az egyes földrészek szerint a lakosság megoszlása milliókban a következő: Európa 475000000, Ázsia 1.013.000000, Afrika 143000000, Északamerika 146000000, Délamerika 61000000, Ausztrália és Oceánia 8500000. Az egyes fajok megoszlása viszont a bécsi tudós kimutatása szerint a következő: Mongol faj 680000000, Kaukázusi faj 725000000, néger faj 210000000, szemita faj 100000000, maláj faj 104000000, vörösbőrűek 30000000.

(*) **Közlöjünk az igen tisztelt orvos urakkal és pacienseikkal,** hogy a belgyógyászati, sebészeti és nőgyógyászati betegek részére berendezett budapesti »Fasor Szanatorium« (Vilma Királynő-ut 9.) beteget tizennégy napra ott tartózkodás után a visszautazásnál a MÁV. vonalán 50 százalékos díjkedvezményben részesíti.

SPORT

Mi történik a brassói kerület labdarugó szakosztályában?

A szakosztály elnökének önkényeskedése

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) A Brassói Lapok már foglalkozott a brassói sportkerület bajnoksági ügyeivel, s ezzel kapcsolatban a szakosztály ellen beérkezett panaszokkal. A panaszok nem szűntek meg, s kénytelenek vagyunk ezeket újból a nyilvánosság előtt foglalkozni.

A szakosztály elnöke néhány nappal ezelőtt Meggyes Bertalan szakosztályi tagot tagságától egyszerű hatalmi szóval megfosztotta. Ehhez az önkényes eljáráshoz semmiféle szabályszerű jogalapja nem volt, hiszen Meggyes Bertalan, mint az MTE tagját küldötték be a szakosztályba, amit a sportkerület választmánya is megerősített. Ilyen formán Meggyes Bertalan a közgyűlésen folyt jelölések és a történt megegyezések alapján a labdarugó szakosztály rendes tagja lett, amiről a birtokában levő hivatalos okmány is kétségtelenül tanuskodik.

Mi történt azonban?

Mintegy két héttel ezelőtt a labdarugó szakosztály egyik ülésén a szakosztály elnöke egyszerűen kijelentette, hogy Meggyes nem rendes tagja a szakosztálynak, ő Cristescu kapitányt ismeri el Meggyes helyett annak. Az ezelőtti tíz nappal megtartott kerületi ülésen Meggyes ismertetette azt a sérelmet, amely az elnök részéről érte, s ez alkalommal az ott felmutatott hitelesített jegyzőkönyv alapján tisztázódott az a kérdés, hogy Meggyes rendes tagja a labdarugó szakosztálynak. Ennek ellenére a július hetedikén megtartott szakosztályi ülésen az elnök újból kijelentette, hogy ő csak

Cristescu kapitányt ismeri el tagnak,

míg Meggyest nem, mert — mint mondotta — Meggyes kinevezését a kerület csinálta.

Annak hangoztatása mellett, hogy, mi nem akarunk beavatkozni a kerületnek és a szakosztálynak ebbe a vitájába, meg kellett állapítanunk azt, hogy Cristescu kapitány tagsága már ab ovo érvénytelen, mert ugyan a klubnak a kötelékébe tartozik, amelybe a szakosztály elnöke, s így az alapszabályok értelmében, amelyek kimondják, hogy a bizottsági tagoknak különböző egyesületek sorából kell kikerülniök, nem lehetséges Cristescu tagsága.

Egyébként is Meggyes, amióta a szakosztály tagja, mindeztideig az elnök neve mellett hitelesítette a szakosztály jegyzőkönyvét, a mi kétségtelenné teszi, hogy az elnök hosszu időn át elismerte a Meggyes tagságát. S most egyszerre, váratlanul tudni sem akar erről.

Az elnök önkényes eljárásának egy másik bizonyítéka a következők eset:

Schmidt, Bodor és Meggyes szakosztályi tagok, mint a szakosztálynak jelenlévő tagjai határozatot hoztak, amely szerint a szakosztály, az országos bajnoki végversenyekben nem vesz részt. E határozathozatalnál voltak Pop Z. és Cristescu kapitányok, természetesen, mivel a szakosztálynak nem tagjai, szavazati jog nélkül. Az elnök az ülés napján nem tartózkodott Brassóban. Schmidt és Bodor másnap ellenőrizték a határozat megsemmisítését, amelybe hibásan Pop és Cristescu neve is belekerült, úgy, hogy a szöveg szerint a javaslat mellett három, ellene két szavazat esett. Még ez alkalommal is megállapította az elnök, hogy Pop Zorila és Cristescu nem szavazhattak, mert nincs szavazati joguk, s sajátkezűleg huzta át ezt a részt, amivel akkor elismerte, hogy Cristescu nem tagja a szakosztálynak. S most egyszerre önkényesen kinevezi.

Hir szerint Meggyes ifjékes hely elé terjesztette sérelmét, s az egyesületek pedig megunva az áldatlan helyzetet, bizalmatlan sági indítványra készülnek a szakosztály ellen.

(x) Olympia—Brasovia. barátságos mérkőzés. A brassói egyesületek végre beérvén a bajnokiak során mesterségesen előidéztet lezúrt viszonyba, békejobbot nyújtottak egy jobb és szebb sportjövő reményében. A két riválizáló brassói egyesület barátságos mérkőzést játszik a pályán. A mérkőzés minden figyelmet megérdemelt, az Olympia revánsvágytól fűtve tudása legjavát viszi harcra, míg a Brasovia is mindent el fog követni győzelme érdekében. A főmérkőzést, mely hat órakor kezdődik, a BMTE és Olympia ifjúsági csapatainak barátságos mérkőzése előzi meg négy órai kezdettel. E két csapat szép küzdelem után múlt vasárnap 3:3 arányában döntetlenül mérkőzött.

(x) Biróvizsga. A B. B. értesíti a helybeli és vidéki birójeleket, hogy a biróvizsgák július 10 és 11-én lesznek. A birójelek 10-én (szombaton) este 6 órakor 300 lel vizsgadíj mellett a Redout vadásztérmben jelentkezni kötelesek.

(*) Az Ivria Kézdivásárhelyen. Az Ivria csapata vasárnap délután új erőket megerősítve Kézdivásárhelyen játszik a jó képességű KSE csapatával.

KÖZGAZDASÁG

Románia még ebben az évben kifizeti svájci adósságait

Svájcban is biznak a lej stabilizálásában — A francia franknak tizes jegyzést jósolnak

GENF. (A Brassói Lapok kiküldött tudósítójától.) Az államnak utóereje ma már nem a hadsereg, hanem a pénz. Aki ezen az úton tartja az ujját, az pontosan megérzi, hogy zavaros lett-e a szivműködés a rossz gazdálkodás miatt, a kül- és belpolitikai viszonyok okoztak zavarokat, csak a múltó rosszulétről van szó, vagy pedig véremszesedés felé halad az állam, mint most Franciaország... orvosai véleménye szerint.

A legutóbbi lejválságnál sokan bíztak a beteg gyors felépülésében, de sokan rossz diagnózist állapítottak meg. Amikor a lej 1.90-re esett, nem akadt rá vevő a svájci piacon és amikor elég gyors iramban, de mégis mértékletesen emelkedni kezdett, a kettőtizes és kettőhuszas kurzus helyett a jegyzés dacára is csak egynyolevanezt fizettek Svájcban napokig.

Most már örömmel állapíthatjuk meg, hogy a külföldi piacon nemcsak névértéke van a valutának, megfizeték érte a rendes árfolyamot és keresik is mint olyan valutát, amelyiknek az emelkedésére számíthatnak. Hamar megérezte a pénzpiac, hogy a lej már független a halódó francia franktól, amely pénzemberek véleménye szerint már egyáltalában nem fog újra felemelkedni a cseh koronáig, legfeljebb csak ideig-óráig, ameddig egy-egy injekció segít het rajta.

Egy neves genfi pénzember mutatta meg nekem a lej múlt évi grafikonját:

— 1924. december 31-én 2.60 volt a lej. Egy hónap alatt hét pontot emelkedett, aztán leesett tizenhetet, majd még tízet. a

kettőnegyvenes és negyvenötös árfolyam között bukácsolt július végéig, amikor újra hatvanra ugrott. Azóta nem érte el ezt az árfolyamot, lement fokozatosan harmincra, majd harmincötöre emelkedett az év végére.

— A múltkori krízisben sok része volt a francia franknak is, de amint látjuk, a lej kikerült a frank befolyása alól. Bizunk állandó emelkedésében legalább hatvanig, hatvanötig, mert a románai gazdasági és politikai viszonyok nagyobb javulást ígérnek, mint a másfél év előttié. Ehhez persze hozzá járul az is, hogy Románia a múlt évben négy nagy részletet fizetett le svájci adósságából tízmillió frankot és amint tudom ebben az évben egész hátralékát, körülbelül nyolcmillió frankot, ki fogja fizetni.

Tudvalevőleg Románia negyedévenként két és fél millió frankot törleszt svájci adósságaiból és ha ebben az évben az egészet letörleszti, hitelképességéről tesz tanúságot és bizalmat szerez a lejnek.

A francia franknak már senki sem jósol jövőt. A múlt év januárjában még 23.02 svájci frankot fizettek száz francia frankért, akkor fokozatosan, havonta egy egy frankkal esett. Nyáron három hónapig egyensúlyozták huszonnégy felett néhány centimesssel, de aztán újra esett és ma már a cseh korona alatt áll.

Pénzügyi körökben azt hiszik, hogy egy próba sikerülni fog és felhajtják néhány ponttal, de nem magasra, aztán visszazuhannak és tizen marad, ha még lejjebb nem esik.

A. I.

A MAI PÉNZPIAC

Péntek, július 9.

A világpiacon nincs lényeges változás.

A belföldi piacon: Az árfolyamok a lej külföldi értékmelkedése ellenére tovább szilárdulnak. A mostani kurzusok megfelelnek a cégeknek, bankoknak s ezért sietnek a vásárlással, hogy deviza kötelezettségüket teljesíthessék. Ez az erős kereslet okozza, hogy az árukészlet megint fogy. Az áruesséket követi nyomon a devizák megdrágulása. Délben: egy svájci frank 43.20 lej, egy dollár 223 lej, egy olasz lira 7.37 lej, egy német márka 53.10 lej, egy dinár 3.94 lej, egy angol font 1085 lej, egy francia frank 5.67 és fél lej, egy cseh korona 6.62 lej, egy osztrák shilling 31.60 lej, egy lejért 320 magyar korona.

Zürich. Devizák. Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 122.95, egy dollár 5.16 és fél, egy angol font 21.1230, száz francia frank 13.22 és fél, száz olasz lira 17.45, száz cseh korona 15.29 és fél, száz

dinár 9.12 és fél, száz lej 2.45, tizezer magyar korona 0.7225, tizezer osztrák korona 0.73.

(—) **Uzletkör kibővítés.** A Sylvania Műszaki R. T. Brassó átvette a világhírű Ford amerikai automobil gyár brassói képviselőt, melynek keretében egy nagyszabású autószerelőt létesített, ahol személy, teherkocsikon és traktorokon kívül mindennemű felszerelés és az összes alkatrészek kaphatók. Az autószerelőt egy régi kipróbált szakember áll, és így biztosítva van a közönség legpontosabb és legszakszerűbb kiszolgálása.

(—) **A lengyel földművelésügyi miniszter engedélye szükséges a lengyelországi élőállat-szállítmányokhoz.** Bukaresti jelentés szerint a lengyel államvasutak vezérigazgatósága arról értesítette a román államvasutakat, hogy visszautasítja az élőállat, hus és állati termékszállítmányokat, melyek Lengyelország számára mennek, ha a szállítmányok mellé nincs a varsói földművelésügyi minisztérium beszállíthatási engedélye csatolva.

(—) **Az Orsova—Berkulesfürdői vonalon megindult a teherforgalom is.** Az államvas

Most jelent meg! Könyvujdonság!

A ta árjárás idejébéli magyar világ egyetlen történelmi regénye.

Szántó György:

BÁBELTORNYA

Izléses kiállítás.

303 oldal. 150 lej

KAPHATO MINDENÜTT!

utak vezérigazgatósága közli, hogy az orsova herculesfürdői vonalon tegnap újabb megindult a teheráruforgalom is.

(—) Augusztus harmincegyedikéig meghosszabbították a mostani görög vámtarifa érvényét. Athéni jelentés szerint a pénzügyminiszterium a jelenlegi vámtarifa érvényét augusztus 31-ig meghosszabbította. Remélik, hogy addig befejezik a tárgyalás alatt álló kereskedelmi szerződések megkötését.

(—) Hatalmasan emelkedik a ruhrvidéki szénárrelés. Berlini jelentés szerint a ruhrvidéki szénszállítás feltűnő módon emelkedett s június harmadik hetében elérte a rekordot. A vasuti szállítás céljaira napról napra újabb vagonok kellenek s július utolsó felében 28637 vagonra volt szükség, két ezerrel többre, mint az előző héten.

(—) Lengyelországban hivatalosan szabták meg a kamatlábat. Varsói jelentés szerint a pénzügyminiszter a fennálló törvény alapján a tulmagas kamát éppen intézkedett s a legmagasabb kamatlábat 20 százalékból állapította meg. Ez intézkedés következtében a hitelintézetek kamatlábat július 2-től kezdve 18 százalékból állapították meg. Tervezik, hogy a Lengyel Nemzeti Bank a fesszámítási kamatlábat 12 százalékról leszállítja 10 százalékra.

SZÍNHÁZ

DOLLY

Lendvay Böske, a kolozsvári magyar színház szubrettjének vendégfellépése alkalmából a színház tegnap este a Dollyt ültette fel, melynek címszerepét játszotta a vendégművész, Lendvay Böske fiataiságának ellenére tanúságot tett arról, hogy nagyszerű és kiforrott szubrett, kellemesen csengő hangjával, pompás táncával méltán részesült az elismerésre. Már belépőjénél megállapítható volt, hogy rutinos művész és kellemes megjelenésével egyszerre a közönség szeretetét lopta magát. Jól sikerült táncait és énekszámait a szép számu közönség többször zúgó tapsal honorálta.

Heti műsor:

Péntek: Szerefné. R. Farkas Ida jutalomjátéka.

Szombat: Hejehuja báró. Felhő Ervin jutalomjátéka., Lendvay Böske vendégfellépésével.

A színházi iroda hírei:

Felhő Ervin jutalomjátéka. Talán a színtársulat egyetlen tagja sem szerzett annyi derűs órát a brassói közönségnek, mint Felhő Ervin a társulat nagyszerű táncoskomikusa. Az egész szezonon keresztül láttuk estéről-estére a színpadon; kifogyhatatlan volt mókáiból s igazán butánátot ellefejtettünk ha megjelent a deszkákon. Sikereinek jelentős állomása volt Brassó, ahol — mint mindenütt — már az első napokban szeretetét fogadta a közönség és ez a szeretet, ha lehetséges a szezon végére megsokszorozódott. Felhő Ervin igazi, verbeli színész, aki csak a közönségért él, dolgozik és mindene a színpad. Közel, három hónapos szezon után elérkezett Felhő Ervin jutalomjátéka. Szombaton este egyik legnagyobb szerepében a Hejehuja báróban lép fel a kitűnő táncos komikus, s bizonyos, hogy a közönség méltó módon fogja leróni háláját kedvencével szemben.

A női főszerepet Lendvay Böske a kolozsvári magyar színház szubrett-primadonája játssza.

Nyílttér

Nyilatkozat.

Néhány nap óta lekiismeretesen emberek egyik fiáról kompromittáló híreket kóroznak és terjesztnek. Mindezen hírek természetesen rosszakaratu kitalálások. Az is mert rágalmazók ellen a bíróságnál a büntető eljárást megindítottam és ezt mindazok ellen is megteszem, akiket később ki fogok puhatolni. **Warga Eduard** takarékpénztári főkönyvelő.

*Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Siessen

megvásárolni a MOCIANU-féle vasuti nyári menetrendet,

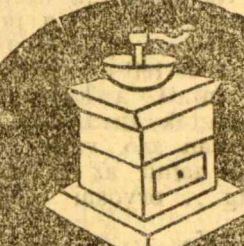
mert

nagy kelendősége miatt foglalt van és annak hiányában vonatjáról

lekésik!

ÁRA 40 LEI KAPHATÓ MINDENÜTT!

KIADÓ: „HERMES”, CLUJ, STRADA RADU 4.

Figyelmeztetés

Vannak utánzatok, melyek a kávédaráló Valódi Franck-hoz külsőleg a megtevesztésig hasonlítanak, minőségük azonban meg sem közelíti a Valódi Franck-ot. Ilyen utánzatok ellen úgy védekezhetünk, ha kizárólag

Valódi Franck
a kávédarálóval

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-SUTUREȘTI-BRASSOV

"FARMODONT" FOGKRÉM

Kolozsvári Gazdák Hitel-szövetkezetének Sorsolási Osztálya!

Cluj, Piața Cuza Voda 10.

Osszes nyeremények teljes illetékmentesége az intézet által garantálva!

Nincs veszítenie való idő!

Rohamlépésben közeledik a július 15! ...

Siessen a legközelebbi pénzügyi intézethez, tőzsdébe, virág- vagy fodrászüzletbe s haladéktalanul vegye meg sorsjegyet!

100 lej pénz, de mégse pénz,

ha figyelembe vesszük, hogy a következő esélyei nyílnak:

- 100 lejért egy 50 lóerős „Benz” luxus-kocsi
- 100 lejért 25.000 lej készpénz
- 100 lejért 10.000 lej készpénz
- 100 lejért 5.000 lej készpénz
- 100 lejért száz esetben a sorsjegy ára.

Elismerten a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár. Részenként több mint 24000 címszót tartalmaz. I. Román-Magyar rész fűzve 80.—; II. Magyar-Román rész fűzve 80.—; a két rés z együtt kötve egész vászon kötésben 180.— lej; a szes félbörkötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya.

A vén diák

Irtá: Kosáryné Réz Lóla

(31)

Még a balekbálra is elengedte őt. Pénzt adott ruhára. A felesége volt a bálanya. Ő maga is elment, mert a kötelességének tartotta, hogy ott legyen. De csak éjfélig. A többi asszony körülfogta a feleségét s úgy könyörögte érte, hogy hagyja ott.

Öthagyla. Es most kezdődött az igazi bál.

Az asszony másnap kábultan, szédülten, nehéz lelkifurdalással és ujjongó boldogsággal ébredt.

— Ó, milyen szörnyűség! — mondta magában. — Ó, milyen gyönyörűség és milyen szomorúság. Gondolnom sem szabad róla többé.

Felkelt, hogy lerázza magáról a tirosnak érzett gondolatokat és hamar, hamar a munkájához látott.

De csodálatos. (A gondolatai és emlékei nem széledtek el, nem foszlottak szét napközben. Mintha várták volna összegyűlve, türelmesen, mikor kerül rájuk a sor. S abban a pillanatban, hogy az asszony letette a párnára a fejét, ott teremtek körülötte újra s elvarázsolták bálteremmé a szobát.

A bálterem egy régi-régi házban volt, egyik oldalról harmadik emeletre, a másik oldalról földszintre esett. Valamikor a templomos barátok refektóriumja volt itt s beszéltek, hogy befalazott emberek találta a fülkékben, ahol most a magas gyertyatartók s a pirosbársony padok álltak. Hosszu folyosó vezetett be odáig, vaskosaras ablakok őrizték hallgatagon. De odabent a teremben csupa illatos fenyőgaly és virág volt minden, a vén falakat feldisznították és vidám muzsika várta a vendégeket.

Gedeonnét felvezették karonfogva az emelvényre s ott ült csöndesen és mozdulatlanul uszályos ruhájában egészen éjfélig. Az ura a háta mögött ásitózott.

— Nem felejtetted el becsukni a kamrát? — kérdezte.

— Nem! — felelte Gedeonné és újra a táncolókhoz fordult. Szégyellte, hogy így bámul és gyönyörködik de ő sohasem volt bálban. Hazuról, az otthoni tűzhely mellett, a másik tűzhely mellé vitték. Szép és nagy hivatás ez, tűzhelyet őrizni. De a Veszta-szűzek nem főztek és nem mosogattak! S nem ültek konyhában. S amellelt tisztelet illette meg őket, bizonyosan szép szóval beszéltek velük, nem öröklő gáncoskodással...

— Te asszony!

— Tessék.

— Legközelebb jobban vasaljatosd a galléridmat. Máris lágyul.

— Meleg van itt.

— Azért mégsem kellene ilyen hamar meglágyulnia. Hol vettétek a keményítőt?

Az asszony a kis Schacht Linkát nézte, akinek arcáról elragadtatót boldogság ujjongott le gyermekes őszinteséggel, amint Béka nagy lépésekkel ragadta magával hosszú lábával a táncban. A kis szőke lány csakugyan szép lett, a legszebb az egész bálban, az egész városban, az egész világon mosolygó, rózsaszínű arcocskájával, bűbajos ragyogással a szemében.

— Nem hallod? — mérgelődött Gedeon és szűkre szakálta az asszony nyakát érte, amint tapogatta és egyengette ujjával a gallért a nyakán. — Hol vettétek a keményítőt?

Az asszony felriadt. Rövetegen felelt:

— Nem tudom.

— Nem tudod?

S tovább mérgelődött felhangon. Az asszony ott ült, uszályos selyemruhája eltakarta az öregember fekete ruháját és sápadt, mozdulatlan arca eltakarta az öreg ember fekete szavait. S egyszerre úgy érezte, hogy ott, ahol ő ül, mély, mély sötét örvény van, az aranyozott lába bársonyszék hidalja át. Az egyik oldalon csupa fény, vidámság, boldogság, más jókedvű emberek élete, a háta mögött csupa bánat, boldogtalanság, apró és méltatlan megaláztatások, lemondás, csönd... halál.

Szinte megborzott a saját életétől most, hogy előtte, az emelvény előtt táncoltak és boldogok voltak az emberek s ez az öregember, akinek a rokoni életrehalálra kiszolgáltatták öt tizenhat éves korában, a háta mögött egyre arra a másik oldalra emlékeztette őt rosszkedvű és haragos szavaival a bánata, boldogtalansága, apró és méltatlan megalázkodásokra, lemondásra...

(Folytatjuk.)

VASÁRNAP

Kósa Lajos:

Egy menyasszony, egy vőlegény és egy esernyő

— Megvan! Megvan! Kiáltotta a fiatal-ember és úgy sietett, loholt a sikos járdán, hogy mindenkinek feltűnt. Észre kellett őt venni feltétlenül. A két keze szüntelen, kitar-
tón csapdosott a levegőben. Türelmetlenül, izgatottan verdeste velük a járókelők oldalát. De persze anélkül, hogy tudott volna róla. Nem, semmiről sem tudott ez a fiatalember, rohant előre, már amennyire ezt a csuszamlós járda lehetővé tette és a hidegtől és valami nagy örömtől kicsattanásig piros volt, csontos, fekete arca és szinte sziporkázva lobogtak mélyenülő szemei. Hogyne tűnt volna fel a járókelőknek. Akivel csak szembetalálkozott, megértően pislogott feléje felgyűrt gallérja mögül és rögtön megbocsájtotta neki az oldal-
bavágást. Lidike... békés otthon... az egész jövőm... végre minden biztosítva van, — mo-
tyogta és még inkább sietett.

Hol itt, hol ott tűnt fel a behuzott nyaku, fázósan típegő járókelők sokaságában. Mesz-
szíról úgy látszott, mintha kötélén táncolna valaki, jobbra-balra billenve és a karjaival egyensúlyozná magát. Egyszerre a Rákóczi-ut és a körut kereszteződésénél majd elesett, ak-
korát csuszolt. Egyszer csak megállott. Először csodálkozni látszott, majd olyan arckifejezé-
ssel, mint akinek valamely nagyon bonyolult problémát sikerült a legegyszerűbben megol-
dani, felugrott a villanyosra. Az első per-
ronra zudult be villámgyorsan. Oly erős len-
dülettel vágódott előre, hogy félő volt: kire-
pül a perron tulsó oldalán. Az utasok bámulva és meglepődve nézték, amint beront közéjük,
mint egy meglepetés, azután összehúzott szem-
öldökkel, leesett alsóajakkal meredtek a ká-
vébarna kabátos, fekete fiatalemberre, aki a
szívéhez kapott mindkét kezével, fájdalmasan
összevonta a száját, szeméit lehunyta és meg-
ingott. Mint akit megszurkáltak; vártak pár pill-
anatig, hogy: no most összeesik. De nem
esett össze. Nem, kinyitotta a szemét és kör-
üljártatta borus és bosszus tekintetét az uta-
sokon. Két tenyerét még odaszorítva tartotta
a szívéhez, illetve barna kabátja posztójához
a szíve fölött. Szemrehányó pillantása végül
is egy magas, fehérarcú, szürke szemű, egy-
kedvű nézős, deres bajszú idősebb uriem-
beren állt meg. Az uriemberen fekete városi-
bunda feszült, fehér selyemsál villogott a ka-
bát nyílásában és galocsniba voltak bújtatva
a lábfejei. Előkelő, tagadhatatlanul előkelő
megjelenés volt, még úgyis, ahogy féloldalt a
perron falához támaszkodott és egy lucskos,
sáros esernyőt szorongatott a hóna alatt.

A fiatalember az esernyőre nézett, az
ernyő hegyes, pléhvel burkolt végére és ke-
serű kifejezést öltött az arca.

— No, de kérem! — szólalt meg. —
Már bocsánatot kérek... de hogy lehet egy
esernyőt így tartani... villamoson, emberek
társaságában... egy lucskos, csuronvizes
ernyőt!...

Az uriember meghökken a hirtelen tá-
madásra.

— Nahát!... nahát!... nahát!...
— dadogta sértődötten. — Uram!... Uram!...

A fiatalember mintha csak meg se hal-
lotta volna.

— Tessék... az ember beleugrik a kész
kelepcebé... a szívem... a szívemet érte
épen... ilyet, ilyen gondatlanságot!...

Az uriember visszanyerte beszélőkép-
ségét.

— Gondatlanság? Hallja, kérem, miket
beszél itt maga össze! Vigyázatlan, szele-
burdi... hm! s még belékölt itt az emberbe...

— Megbocsásson, — felelt rá csende-
sebben a fiatalember — de így nem tartanak
egy esernyőt...

— Majd megtanulom magától, hogy kell
tartani — mormogta az uriember, szigorúan
végigmérte a fiatalembert, aztán megfordult
és lassan, kényelmesen leszállt a kocsiról.

A fiatalember arca sápadt lett, zavartan
pillantott elsárosodott kabátjára a szíve fölött,
majd a legközelebbi megállóhelyen ő is ki-
szállt a kocsiból.

Már nem rohant úgy, mint előbb.

— Itt vagyunk, — szólt hirtelen. — Csak-
hogy megérkeztem! Alig várom már, hogy ő
is megtudhassa, hogy megvan az állás. Most
már megvan, bátran mondhatom! — tette
hozzá mosolyogva és felszegte a fejét.

Egy ház előtt állott ekkor, sötét külvá-
rosi utcácskában, ahol a menyasszonya lakott
a szüleivel s még három nagylány nővérével.

— Nna!... végre! — mondta köszönés-
helyett, amint leült a leendő apóssal szemben.
A leendő após egy ajkánditással megigazi-
totta a szivadarabkát a szája szögletében.
Élénken figyelt. Az anyja, a lányok és Lidike,
a menyasszonya is, mindnyájan szótlanul, elő-
rehajolva lesték, miről fog beszélni.

— Van állás! Holnap megyek a méltó-
ságos urhoz! — mondta hangosan a fiatal-
ember és a hangjában leplezetlenül fel-fel-
csengett az öröm. Örült is a fiatalember ki-
mondhatatlanul. Örült a biztos, most már holt-
biztos állásnak, amelyre innen-onnan már egy
éve vadászott. Örült a menyasszonyának, akit
most szinte másodszor hódított meg s annak
is örült, hogy az egész család szemmel látha-
tón egy volt vele az örömben. Kevés ilyen
boldog perce volt életében a fiatalembernek,
jelenleg bélisták bankkönyvelőnek.

A család sorra nézte az államtitkár
sógornőjének ajánlósortait és különös, kedves,
bohó megjegyzéseket tettek.

— Finom papír, valódi vázon, — mondta
az apa, miután ujjai közt megpogtatta a le-
velet.

— Ibolyaparfömöt használ, — állapította
meg a legfiatalabb lány.

— Uriasszony — sóhajtotta jelentőség-
teljesen az anya.

A menyasszonya sugárzó arccal hallga-
tott, csak annyit mondott az előszobában, ami-
kor vőlegényét kikísérte:

— Milyen előkelő lehet... mihelyt eljön
az ideje, le fogunk vizitálni nála. Ez illik,
ugye drágám?...

A fiatalember boldog volt, megelégedett.
Nagyon szerette a menyasszonyát.

— Nem tudnék nélküle élni! — sutlotta
lefelé haladtában a lépcsőn. Aztán hazasétált.

Az utcán senki sem ismert volna rá
benne a szélhadaró, szeles fiatalemberre, olyan
elgondolkozó, higgadt, kimért lépésekkel haladt.

Az ágyban eszébejutott az esernyős ka-
land a villanyoson, megint legyintett, „fő,
hogy senki se szakíthat el többé ötöle” —
mondta, mosolygott és elaludt.

Felébredt. Megnézte az óráját. Kilenc
óra! — kiáltott fel feddő hangszíval, fel-
ugrott és felöltözött. Sietett. Féltilkor már
ott lehetett látni a Kereskedelmi minisztérium
előtt, ahol, mint a nyíl repült be a főkapun.

Megint a tegnap esti elfogódott, türelmetlenül
boldog fiatalember volt. Alig telt kis ideig az
államtitkár előszobájában, amikor egy magas,
fess, ősz ember lépett be oda. Esernyő volt a
hóna alatt, amelyet vízszintesen tartott, mint
egy aktatáskát. Kopogtatás nélkül kinyitotta
az államtitkár ajtaját és becsapta maga után.

A fiatalember a fejéhez kapott, kirugta
maga alól a széket és elrohant. Mindennel
tisztában volt. Az altiszt értelmetlenül bámolt
utána és a fejét csóválta.

A fiatalembert utóljára még az összekötő
vasuti hidon lehetett látni aznap este.

— Hát mondom neki, hogy egy esernyő
állott közibénk? Egy esernyő akadályozta meg
a boldogságunkat? — Kérdezte olyan hangon,
mint aki követeli a választ. Hogy kitől kér-
dezte, nem tudni, hisz rajta kívül élőlény nem
járt az időben a hidon.

Azután nem látta többé a pesti utca a
kávébarna kabátú fiatalembert, szüntelen ha-
donászó karjaival.

Ha jó olvasnivalót akar,

kérjen

díjtan könyvárjegyzéket

a Brassói Lapok könyvtárából.

Csermely Gyula:

A perdöntő pandurköpönyeg

Humoros elbeszélés

A marosócsai vásári pör elbeszélésem-
ben elmondtam e lapok kedves olvasóinak
egy történetet, melyben egy örmény, egy szé-
kely és két disznó szerepel. Szerepel benne
továbbá — olvasóim bizonyára emlékeznek is
rá — szerepel benne továbbá még Zselyky
Imre esküdt ur és Agyaras Mózes, a józan
eszű községi bíró. Aki, mert jól ismerte az
életet, hamarosan el is döntötte azt a pört.

Nos, ebben az elbeszélésemben is Agya-
ras Mózes bíró ur szerepel és Zselyky Imre
uram, de az utóbbi már nem mint esküdt,
hanem mint szolgabíró. Mert az első és a má-
sodik, most elbeszélendő történet között vagy
három esztendei idő van, vármegyei tisztuji-
tás is volt közben és így esküdt uram Zselyky
Imréről időközben szolgabíró ur lett.

Tehát Zselyky Imre, a marosócsai vásári
pör egyik hőse, végre valahára elérte, amire
vágyott: a szolgabírósgát. Bizony csak ne-
hezen ért meg számára a hatalom édes gyü-
mölcsé, de türelemmel és kitartó várakozás-
sal mégis csak megért. A türelem nemcsak
rőzsát, de mint látjuk, olykor szolgabírósgát
is terem.

Ez a szolgabírósg nem cseresznye, nem
kajszinbarack, nem árpakörte volt, mely kora
nyáron érik, hanem bizony késő ősszel érő
gyümölcs volt ez a szolgabírósg. Mert mire
Zselyky Imre esküdt uramból szolgabíró ur
lett, fejét már az ősz dere csipte meg. No de
mindegy. Végre mégis itt volt, amire vágyott:
a szolgabírói állás és ezzel, ha nem is a dí-
csőség, de legalább a hatalom.

Ugy, ugy: a hatalom. Mert a járás első
közigazgatási tisztviselője, a főszolgabíró, be-
teges ember volt, nem igen foglalkozhatott a
járás ügyes-bajos dolgaival és így kénytelen-
kelletlen Zselyky Imre uramnak adta a ke-
zébe a járási közigazgatás gyepőit. Kormá-
nyozzon ő, ahogy a jó Isten tudná engedni.
Hiszen ismerte ő is a szálló szót, hogy aki-
nek az Isten hivatalt ad, annak ésszt is ad
hozzá.

És Zselyky uram kormányzott is és él-
vezte a hatalmat. Jegyzőnek, bírónak paran-
csolni, pandurt, hajdut ide-oda zavarni — ezt
a lókotót fogják el, ezt a verekedőt csipjék
meg — aztán kihágásban büntösek talált
atyafiakat megbírságotlani: de édes, élvezetes
valami ez! Édesebb ez talán még a menyasz-
zonyi csóknál is. Mert a menyasszonyi csók
illatos édessége csak pillanatig tart, míg a
hatalom gyakorlása reggeltől estéig tartó mé-
zes állapot.

Akinek hatalom van a kezében, szeret az
fennhangon beszélni is, majdnem azt írtam,
hogy lóhátról. Zselyky Imre uram is úgy be-
letanult a pattogó beszédbe, mint a csizmadia
az uraskodásba, mikor megüti a főnyereményt.
Mindenkivel nagy hangon beszélt, mindenki
előtt pattogott, még az esküdt ur előtt is.

Járay Dénes uram volt az esküdt. Jólelkű,
csöndesszavu ember volt, törvények és ren-
deletok alapos tudója, jóra való, derék tisztvi-
selő. Kisujja is többet ér, mint három Zselyky
Imre szöröstől-bőrsőtől, mert igen jeles kép-
zettségű esküdt volt. Hanem Zselyky Imre
uram mégis hitet tett volna rá, hogy az ő
kisujja az, ami többet ér, mint akár egy tucat
Járay Dénes tetőtől talpig.

De emiatt ne szálljunk mi perbe senki-
vel, legkevésbé magával Zselyky Imre uram-
mal. Mert hát ez a világ rendje. Ő volt a
szolgabíró, Járai volt az esküdt pontum.

— Jól vagyon, — gondolta magában Já-
ray Dénes uram. Színmagyar ember volt, ele-
ven sokacot talán sohasem látott, de azért jól
ismerte azt a sokac közmondást, melynek ma-
gyarul az az értelme, hogy jön még a kutyára
dér. — Csöndesebb ember is lesz még kegyel-
mességed, csak várjunk egy kicsit.

Nem sokáig kellett várnia. Egy szép reg-
gelen Zselyky uram lejön a kancelláriába, kö-
rülnézni. Körülnéz, hát az íróasztalán valami
ménkü vastag könyvet talál. Mi lehet az? —
gondolja és feléje megy. Felveszi, hát majd
belészakadt az ina, olyan nehéz volt. Nyom-
hatott — egy kis írói tódítással — vagy há-
rom bécsi mázsát, vagy ha nem is éppen eny-
nyit, de sokkal kevesebbet sem. Megnézi elől,

ezt találja ráírva: 1868 évi 54-ik törvénycikk a polgári törvénykezési rendtartás tárgyában. Még nézi hátul, ott meg azt találja, hogy éppen ötszázkilencvennégy paragrafus van abban a törvényben. Tyjűh, azt a ragyogóját ennek a keserves világnak! Hát ez mi legyen? Csak nem valami új törvény, amit öreg napjaira meg kell hogy tanuljon, mint a kis diák a penzumot?

— Édes Járay uram, kedves esküdt barátom, kérem szeretettel, — szólt be a szomszédos szobába.

(Ahá, már így vagyunk?)

— Szolgálatjára, szolgabíró uram.

— Mi ez a cudar nagy könyv? Mit akar ezzei a vármegye?

— A vármegye bizony semmi, de annál többet az ország.

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy, — magyarázza Járay — hogy ez a bizonyos új törvény a perrendtartásról. Ezentúl a pöröket úgy kell tárgyalni, ahogy ez a törvény parancsolja, különben baj lehet. És minden ítéletet indokolni kell, paragrafusokkal, pontokkal és alpontokkal sűrűn tele is spékelní. Ezentúl, szolgabíró ur, így muszáj.

— Muszáj? Muszáj!

Zselyky Imre uram körül forgott a világ. Belé kellett kapaszkodnia az íróasztalába, hogy ne forogjon olyan vesztettül. Bizony Isten mindjárt elszédül. Nem a világ, hanem ő. Szent Habakuk és Spiridion, mi lesz ebből?

Pipája is reszketett, nemcsak ő és csak sokára találta meg szája a szót.

— Édes kedves esküdt barátom uram! És én meg kell hogy tanuljam ezt a rettenetes hosszú törvényt? És még ha két cigány-nak a malacpörét tárgyalom! akkor is eszerint kell, hogy ítéljek?

— Ugy van, nemkülönben, — felelte Járay uram némi kárörömmel. — Mert a királyi ítélőtábla nem tréfál és ha nem eszerint tárgyalunk, akkor ránk ír.

— Szörnyűség. Égszakadás, földindulás! Zselyky Imre uram megnézte a törvény első oldalát. Hát nem mindjárt az első paragrafusban öt pont ékeskedik? Az első, a második és a negyedik pontban a. b. és c. alpontok, az ötödik három bekezdés. És mindez két cigánynak a malacpöre kedvéért? Rettenetes. Hisz ezzel a bolondok házába kergetik az embert!

Zselyky uram le volt sujtva. Mit kezdjen ő ezzel az új törvénnyel, melynek ötszázkilencvennégy paragrafusa úgy vicsorítja rá, a görbe fogát, mint ugyanannyi veszett farkas és más ehhez hasonló vadállat. Nem birkózik meg ezzel egy emberöltőn át sem. Negyvenhétéves ember még új törvényeket tanuljon? ... Borzasztó!

Egyszerre nagyon csöndes ember lett ökelme.

— Édes kedves esküdt-társam uram, kedves jó barátom uram, — szólt hosszas gondolkodás után szinte siránkozva és kezét nyújtott Járay uramnak. — Mondanék valamit.

— Parancsoljon velem, szolgabíró uram.

— Keresztényi jó cselekedet, ha embertársainkon segítünk. Segítsen rajtam. Én ezzel a hosszú törvénnyel meg nem birkózom, már úgy látom. De a felével talán igen. Tehát felezzük meg ezt a gyilkos perrendtartást, rendpertartást, vagy hogy a manóba hívják. Vegye le vállamról a paragrafusok felét, kérem rá szeretettel. Én úgy, ahogy megtanulok belőle vagy kétszázötven paragrafust, a többi tanulja meg maga, édes kedves jó barátom uram. Ugy-e megteszi, úgy-e szívesen megteszi?

— A jó barátság és a felebaráti szeretet kedvéért szívesen, — válaszolta az esküdt, jóízűen mosolyogva a Zselyky uram naivitásán. — Nem cipó, nem hurka az a perrendtartás, — gondolta — hogy csak úgy egyszerűen ketté lehessen osztani. Felét te eszed meg, felét én eszem meg. Járay uram akkor már az egész törvényt tudta, még pedig jól tudta és úgy találta, hogy az annyira tele van előre és hátra való utalásokkal, hogy aki csak a felét tudja, annyi mintha semmit sem tudna. Jégre kerül vele e szolgabíró ur, akárki meg-lássa.

És úgy is történt. És éppen Marosócsán esett meg vele ez a csúfság, ahol Agyaras Mó-

Farcádi Sándor:

Az én életem

Életem, mint az üstökösnek,
Olyan bús, bolygó, céltalan —
Fut és kering, meg vérzik és táj,
S nem tudja, hogy mi célja van.

Csak jár a sors kiszabta pályán.
Mindegy: könnyű közt, vagy boldogul,
Hisz ugyanis egyszer vége lesz majd
S az örök Nirvánába hull.

zes uram volt a községi bíró. És még azt mondták a bölcsek, hogy a történelem nem ismétli meg magát.

Tudni kell, hogy az örmény pöre óta a székellyel úgy került Zselyky Imre uram Marosócsa községet, mintha ott valamikor betört és tettenéretett volna. Mikor még esküdt korában akadt valami kiszállás abba a községbe, hát betegséget színlott, csak hogy más menjen; mikor meg szolgabíró lett, az ócsai komissziókat egyszerűen Járay uramra bízta. Az vesződjék eleven és holt örményekkel, pörök-köddő atyafiakkal és más efféle fenevadakkal. Ő már jóllakott Ócsával is, Agyaras Mózes bíró urammal is... egyikből sem kér.

De a végzet, ez a könyörtelen számítás-keresztelő, a végzet mást akart. Marosócsán ősi országos vásár volt és mert Járay uram ágyban fekvő beteg volt éppen, hát Zselyky uramnak kellett a községbe kiszállani. Ügyelni kell a közbékére és a jórendre. A veszekedőket nyomban hűvösre kell tenni és a netalán gonoszokdó vásári tolvajokat össze kell fogdosni és a vármegye kezére adni. Ez a parancsolat, ez a köteletség.

Kora délutánig szerencsésen nem történt semmi. Zselyky uram békességben költötte el ebédjét, borát, fekete kávéját is megihatta és most a község házában ül és pipázik és nem gondol semmire. Nézi a füstöt Más egyebet nem tesz. Csak zavaráná vele az ebéd után való kellemetes állapotot.

Hej, Zselyky uram! Ha kegyelmességed tudta volna, hogy ebben a pillanatban mi történt a vásártéren s hogy fátylóra mulva micsoda fürgeteg vonul be ebbe a szobába: de-hogy is ült volna kegyelmességed olyan táblabírói nyugalommal abban a jól kipárnázott karosszékben. A pipáját is mérgiben a földhöz csapta volna, úgy tudom, pedig becses jószág a pipa, ha olcsó is.

Az történt, hogy Hajdu Kelemen székelgy gazda ott állott a vásártéren a kocsmá előtt, mögötte a falhoz támasztva vagy tíz zsák buza egy sorban. Várja a vevőket.

Jön a vevő. Pünkösdi Márton örmény boltos a vevő. Vékony ember, alig vet árnyékot, pedig erősen süt a nap. Vékony ember, cingár ember, de csupa mozgás. Keze-lába mozog, váll-orra mozog, a szája is egyre jár és a szeméről még a gyorsfotográfus masinája sem tudná megmondani, hogy melyik pillanatban hová néz. Ez Pünkösdi Márton, a vevő.

— Adjon Isten jó napot, Kelemen gazda, — így üdvözlö a székelgyt. — Csak egyedül, csak egyedül? Feleségét otthon hagyta, mi? Nem jó az asszonyt magára hagyni, ha fiatal, he-he-he. Hogy adja a buzáját, Kelemen gazda? De olcsón mérje, mert sokat veszek. Egy egész zsákkal veszek. — Azzal sorra járja mind a tíz zsákot, mindegyikbe belémárol, tenyerén méregeti a buzát, milyen nehéz, egyik kezéből a másikba pergeti, hogy lássa, van-e benne polyva meg konkoly... és mikor mindezekkel készen van, a fogaival is harapdálja a buzaszemeket, vajjon acélosak-e?

Kelemen gazda ezalatt ráér gondolkozni. Elhatározza, hogy megráfálja ő az örményt, aki egyszer őt is megráfálta. Ugy volt ugyanis, hogy Pünkösdi Márton most egy éve fuvaros-nak fogadta meg őt Vásárhelyre. Arra a kérdésre, hogy hányan lesznek a szekéren Márton uram azt mondta, hogy kevesen. — Csak én, meg a feleségem, a Rozi, meg a lányom, a menyecske, a Máli. — No, ez mindössze három személy, ő, a felesége meg a lánya, — gondolta Kelemen gazda és eszerint szabta meg a fuvarbért. De másnap hajnalban, mikor indulni akart, hát nem hatodmagával kapaszkodott fel Márton boltos a szekérre? — Hát e micsoda? — kérdezte Kelemen gazda. — Hi-

szen maguk nem hárman vannak, hanem hatan! — Hát mondtam én, hogy csak hárman leszünk? — felelte nevetgélve a boltos. — Nem megmondtam, hogy a szekeren leszünk: én, az egy, meg a feleségem, az kettő, meg a Rozi, az három, meg a lányom, az négy, meg a menyecske, az öt, meg a Máli, az hat. Induljunk, Kelemen gazda, mert sietünk.

Ez a tréfa jutott eszébe Hajdu Kelemen gazdának, mikor az örmény a buza árát tudakolta.

— Drága lesz kendnek ez a buza, Márton gazda — felelte Kelemen atyánkfia rejtelmesen.

— Drága, nem drága, majd meglátjuk. Hogy adja?

— Hát: egy zsák buzának az ára hat forint és egy fél zsák buza.

— He-he-he. Maga kópé. Szereti a tréfát. Hogy mondta, Kelemen gazda? Hat forint meg egy fél zsák buza? Jól van, megveszem, nem alkuszom. Itt a pénz, fogja.

Azzal nevetve kivesz kilenc forintot, vállára veti a zsák buzát és rohanni akar.

De Kelemen gazda nem eresztí. Félkezé-vel fogja a zsák csücskét, félkezével az örmény orra alá tartja a kilenc forintot és azt mondja, hogy kevés.

— Dehogy is kevés, Kelemen szomszéd. Dehogy is kevés. Hat forint meg egy fél zsák buza. Hatnak a fele: három. Hat meg három az kilenc.

— Nem jól számít kend. Több jár nekem.

— De nem jár, egy polturával sem, szomszéd. Nekem meg hagyjon békét a maga ostobaságaival. Ott a kilenc forint, tegyen vele, amit akar. A buza meg az enyém, nem adom vissza.

— Nem add vissza, te örmény? — fortyant fel a székelgy, akit bántott az „ostobaság” szó. Meglátjuk mi azt mindjárt. Azzal úgy lepöndörítette a zsák buzát az örmény válláról le a földre, hogy Márton boltos is melléje esett.

Márton boltos erre feltápáskodott, ott hagyta a buzát, a székelgyt, a kilenc forintot és mint akit a bika kerget, úgy rohant a község házára.

Ahol Zselyky Imre uram olyan jóízűen pipázott.

— Rablás, gyilkolás, szolgabíró ur! Teszen igazságot tenni, de hamar.

— No, kit öltek meg, kit gyilkoltak le?

— Engemet, szolgabíró ur, engemet. Vettem kilenc forintokon egy zsák buzát Hajdu Kelemen-től, ott árul a kocsmá mellett, instálom; lefizettem a kilenc forintot és most se pénz, se buza. Tömlöcbe vele, akasztófára vele, de hamar.

Zselyky uram a pokol fenekére kívánta a buzát, az örményt, a székelgyt, meg ahány pörös atyafi csak lármáz ezen a világon és azt mondja az örménynek, hogy most nem ér rá. Jöjjön be valamely napon a hivatalba. Ott szívesen meghallgatja.

— Addig ne legyen se buzám, se pénzem? — jajgatott az örmény.

— Mondtam már, — ismételte Zselyky uram kissé hangosabban és némileg mérgesen is — mondtam már, hogy jöjjön be a hivatalba, ott meghallgatom.

— Engedelmet instállok, tekintetes uram, — jelentkezett szőlásra Agyaras Mózes bíró uram, a józanészű községi bíró. — Engedelmet kérek, nem jól leszen.

— No, mi az megint? Kend megint nagyon okos akar lenni. Mi az, ami nem jól leszen?

— Az, instálom, hogy a panaszosnak nem tesz most mindjárt igazságot. A törvény mást parancsol.

— A törvény? Micsoda törvény? Mondja meg, ha tudja.

— Hát az új törvény a bíraskodásról, szolgabíró ur. Lapozgaték benne keveset én is.

— És mit parancsol az a törvény? Maga fiskálisnak való, nem községi bírónak.

— Azt parancsolja a törvény, hogy a vásári pöröket üstötlést kell letárgyalni.

— No, itt az áldás, de csüstül. Az új perrendtartás! A poklot fűtenék vele alá, aki ki-gondolta.

Zselyky uram felüti a törvényt és lapozgatni kezd benne. Szerencsével böngész. Mind-

járt az elején szemébe ötlik a „Vásári Biróság” kifejezés. Mohón olvassa a huszonegyedik paragrafust.

— A vásári biróság és annak eljárása a kilencedik címben van meghatározva.

— A kilencedik címben! Zselyky uram majd lefordult a székről, mikor ezt olvasta. Micsoda ködös messzeségben is van tőle az a kilencedik cím!

Lapozgat, lapozgat. Paragrafusok százai fintorgatják rá a görbe orrukat és mindig újak meg újak jönnek. Kétszáz, háromszáz, négyszáz, négyszázötven... már mélyen benn van a Járay uram revierjében és még mindig nincs kilencedik cím. No végre! A négyszázötvenötödik paragrafussal kezdődik a kilencedik cím és a négyszáznyolcvanegyedikkel a vásári bíraskodás. No, hála Istennek, csak hogy a Járay rengetegében is rátalált már valami járható ösvényre. El is indult azon az ösvényen, csetlelt-botlott, olvasott és végre arról győződött meg, hogy bizony Isten megint Agyaras Mózes bíró uramnak van igazsága.

No milyen csufság!

Nagy mérgesen elküldte a pandurt a piacra, hozná ide azt az istentelen Hajdu Kelemen a zsák buzával együtt. De a zsákot Hajdu Kelemen cipeje, ne a pardur.

Magától értetődik.

Öt perc múlva ott a hajdu, ott a székel, ott a zsák buza.

— No most halljuk a pört.

Pünkösdi Márton forgatta a kereplőjét, vartyogott, ugrott, hadonázott, egész testével beszélt. Csak nagy nehezen lehetett megállítani.

— Igaz-e mindez, Hajdu Kelemen?

— Nem igaz, instálom. Kérdezte tőlem, hogy adom a buzát? Egy zsák buzának az ára hat forint, mondom és egy fél zsák buza. Pünkösdi szomszéd erre felkapott egy zsák buzát, de nekem csak kilenc forintot akart adni. Keveslettem, mert nekem több járt.

— De nem járt, adta bolond parasztja! — ordította mérgesen Zselyky uram. — Hatnak a fele három, hat meg három az kilenc.

— Nem megmondtam, — ujjongott a boltos, aki már előre is örült, hogy jó vásárt csinált. Egy zsák buzának piaci ára tíz forintnál is több volt.

— De bizony több jár, mint kilenc forint, — mondta rendületlen nyugalommal a székel. — Mert kilencnek négyötven a fele. Már pedig ha a buza ára hat forint és egy fél zsák buza, akkor nekem tíz forint ötven krajcár járna.

— No, ez talán igaz, — gondolta a szolgabíró ur, aki bizony gyenge matematikus volt.

— Üsse a kő, Kelemen szomszéd, — mondta erre az örmény. — Itt a tíz forint ötven és menjünk el békességgel.

— Megmondtam kednek, Márton szomszéd, hogy drága lesz ez a buza — viszonzta Kelemen gazda. — Tíz forint ötvennek öt huszonöt a fele. Már pedig ha a zsák buza hat forint meg egy fél zsák buza, akkor nekem hat forint és öt forint huszonöt járna. Ami összesen tizenegy forint huszonöt krajcárt teszen.

Zselyky uram kezdte nem érteni ezt a felsőbb matematikát. De türtőztette magát. Még nem dobta ki a feleket. Azt ajánlotta az örménynek, hogy fizesse ki a bolond székelnek a tizenegy forint huszonöt krajcárt és menjenek Isten hírével.

Bolond székel?! Kelemen gazdában pezsegni kezdett az ősi vér. Csak azért sem enged. — Kevés nekem az a tizenegy forint huszonöt krajcár is, — mondta. — Mert tizenegy forint huszonötnek öt forint hatvankét és fél krajcár a fele. Ha meg a zsák buza ára hat forint és egy fél zsák buza, akkor nekem hat forint meg öt forint és hatvankét és fél krajcár járna. Ami összesen tizenegy forintot és hatvankét és fél krajcárt teszen.

Zselyky uramnak vérbe borult a szeme. De visszafojtotta indulását. Leült, papirost, ceruzát vett és számolni kezdett. Számolt keservesen, bekecsét kigombolta, homlokát mégis kiverte az izzadság, de dülöre mégsem jutott. Kelemen gazda szisztémája szerint a zsák buza ára apránként ugyan, de folytonosan nőtt. Boszorkányság van ebben? Hogy lehet ez? Újra kezdte, újra számolt, újra belezavarodott a törtekkel való számolásba; úgy érezte magát, mint a rossz uszó, aki hinárba keveredett.

Végre, mert már attól félt, hogy megüri a guta, lecapta a ceruzát és azt mondta, hogy a tárgyalást elhalasztja. Szakértő kell ide a javáról. Meg kell hogy hallgassa a vármegyei hites matematikust. Az, ha még tud az algebrához, talán megmondja, hogy mennyi is annak a zsák buzának az ára?

— Mondanék valamit, tekintetes uram, — elegyedett most Agyaras Mózes uram a tárgyalásba.

— Halljuk a bölcseségét. No, mit tud kend, bíró?

— Nem szakértő kell ide, hanem pandurköpönyeg. Tudnék én ebben a pörben ítéletet mondani két perc alatt is, ha rám bizza a tekintetes ur.

— Sohse ellenzem. Elvesződhetik kend akár holnaputánig is ezzel a két bolonddal. De én csak estig nézem, aztán hazamegyek.

Agyaras Mózes bíró uram behozatott egy pandurköpönyeget és leterítette a földre. Nem érte fel észszel egyik sem, hogy mit akart.

De Agyaras Mózes bíró uram ez után az előkészület után folytatta a tárgyalást. A közbámulással nem sokat törődött.

— Mi is egy zsák buzának az ára? Hogy adta, hogy vette? Hadd hallom még egyszer.

— Hat forint és egy fél zsák buza, — felelte a két pörös fél egy szájjal. (De nem egy kiejtéssel is, mert az örmény a forintot „furint”-nak és a buzát „bozá”-nak ejtette.)

— Jól vagyon. Most olvasson le kend Pünkösdi Márton felperes hat forintot az alperes kezébe, kend meg, Hajdu Kelemen gazda, adja oda a zsák buzát a felperesnek.

— Megtörtént, bíró uram.

— De kend, felperes, még nem fizette le az egész vételárat. Fél zsák buzával még tartozik. Öntse hát ki erre a köpönyegre a zsák buzának a felét és adja oda Hajdu Kelemen alperesnek.

— Ez is megtörtént, bíró uram.

— Jól van. Most mondja meg nekem kend, Pünkösdi Márton felperes, mennyi buzát is kapott a maga hat forintjáért?

— Félzsákkal kaptam, bíró uram.

— Ugy van. Már most, ha fél zsák buzáért hat forintot adott, akkor egész zsák buzáért tizenkét forintot tartozik fizetni. Ez az ítélet. És most menjenek Isten kegyelmével, áldásával és máskor gondolják meg, hogy a pörösködés és a patvarkodás nem felebaráti cselekedet.

Hallotta, Zselyky uram? Dehogyan hallotta. Hogy nagyot mondjak: holt szolgabíró volt ő már akkor, nem eleven. Megölte a szégyen. Ő, a jogtudós, a szolgabíró: a vármegye hites matematikusát akarta mozgósítani és ennek a falusi bírónak egy pandurköpönyeg is elég volt. Ezt a szégyent ő nem éli túl. Vagy ha túl is éli, de Marosócsa községbe ő be nem teszi még egyszer a lábát. Minden szentekre megesküszik, hogy nem.

Kovács Károly:

Hiszek*

Oly mély az Élet, mint a mély vizek...

*Ut nincsen benne s törellel helyen
Nehéz a járás s oly súlyos a víz
Mi telőről nyom. Oly könnyen lehet
Alámerülni... szörnyű egy elem.*

*Védtelenül áll minden oldalam
S nem tudhatom, az ismeretlen rémek,
Mikor karolnak gyilkos kézzel át
Vagy oldalamba mikor zúg az ár.*

*És mégse félem szörnyű erejét.
Elveszni benne, tudom, nem lehet:
Megtart a Törvény.*

*Oly mély az Élet, mint a mély vizek.
Élet, szent Törvény, én benned hiszek.*

* Mutatvány szerzőnek „Misztérium” című kötetéből, melyet lapunkban nemrég ismertettünk.

T. Nagy Imre:

Mikor szánszkrítül tanuliam*)

Kolozsvárt a régi Muzeumkertben, egy földszintes házban lakott az öreg Brassai Sámuel. Odább ugyanott volt egy nagyobb földszintes házban maga a Muzeum. Az elég terjedelmes kert oldalos részén jól kinőtt fenyő lugasok, gyümölcsfák, árnyas cserjék és alkácok közt elég jó karban tartott kanyargós utak és ösvények vezettek. A domb alján fakadó vékony éről tiszta friss forrás csörgedezett egy rövid facsatárnán, melynek vizét egy nagyobb és egy kisebb tó fogta fel. A tavakban mindenféle vad vizinövény közt békák kuruttyoltak. — Imitt-amott egy-egy elromlott deszkapad kínálkozott pihenő helyül. Az utak mentén magas törzsű és bokor-rózsák virágai szórták az illatot. Előbb-előbb egy-egy táblácskára ki volt írva, hogy: „minden a szemnek, semmi a kéznek!” Nem is történt bántódása ott semminek, mert az ott lecke-tanulni járó ifjúság szent kegyelettel tekintett mindenre, habár ismeretes volt egy anekdóta, mely azt mondta, hogy az egyik diák a fogával szakasztott le egy rózsát s mikor ezért Brassai bácsi kérdőre vonta azzal védekezett, hogy ő kézzel nem nyúlt semmihez; mire az öreg azzal vágott vissza: hogy a tilalom nem a barmoknak szól.

A kertben gyakran találkoztam Herman Ottóval, ki sokszor órákig hasonfekve nézett egy-egy nagy kő alá. Akkor tanulmányozta a pókokat.

Brassai lakása délnek fekvődvén, a ház előtt elvezető ösvény közepén egy méternyi magas cüvek tetején egy fertályos, sötét mázos lábos állott, félig tiszta vízzel töltve. Valahányszor ott elmentem, mindig belenéztem a lábosba. De soha sem láttam egyebet benne a tiszta víznél. Egy ízben épen az ablaknál állott az öreg Brassai bácsi s megkérdezte érdeklődésem okát. Megijedve mentegetőztem. Várjon csak — mondta, s nyomban a lábos mellett voltunk mind a ketten. — Nézze csak, ezt a vizet azért tartom itt, hogy naponta a pontos órát megállapíthassam, mert ha a nap ennyi meg ennyi szög alatt tűz a lábosban levő víz felületére s a fenékben látszó ütköző pont ennyi, meg annyi sinus és cosinus alatt látszik, akkor épen dél van, ha meg így-meg így látszik, akkor épen egy perc és 36 másodperccel múlt el dél. Már most ha a bizonyos órát keresem s az ismeretlen X-et ki akarom tudni, akkor logaritmus, sinus, cosinus, tangens, cotangens stb. könnyen megkapom az eredményt. Jöjjön csak be, mindjárt megmutatom. Nagyon könnyű és egyszerű.

Ábitattal és nagy elfogódással, tiszteletteljes szerény szabadkozással léptem be a szobába, hol nagy kotta halmazok, kiterített és kiterített könyvek tornyai közt átgázolva értünk az íróasztalhoz, hol megkezdtük az egyenleteket. A logaritmus táblát nekem kellett volna diktálnom, de szerencsére nem volt szükség rá, mert az öreg könyvnélkül tudta. Szöveget, íveket rajzolt egy papírosra s azokról magyarázott és számított. Mindegyre kérdezte: Érti-e? — Ugye milyen egyszerű? Én elfogódottan feleltem. Természetesen akkor sem jobban értettem a tételeket, mint most s inkább a zongorát, a képeket, a könyveket nézegettem, mint a magyarázatra hallgattam. Mindössze annyi megmaradt a fejemben, hogy matematikai tudósnak nem szükség az óra, mert egy félórás számítás után, egy lábos vízből mindig kitudják számítani a pontos időt, csak azt nem tudom máig is, hogy mikor a nap nem süt, akkor milyen szög alól számítanak. — Ezt nem is mertem megkérdezni, mert félttem, hogy erre is megtanít az öreg.

Azután barátságosabb témára tértünk át. Megkérdezte miféle hangszereken játszom? — A fuvolát és hegedűt neveztem meg. Ekkor a zongorához ült s a generál basszusról tartott előadást, miközben a dur- és mollokból fogott egybehangzó akkordokat. Ezekhez én is, mint kantus prefektus többet értvén, bátrabb feleleteket adtam. Elmondta azt is, hogy ő mielőtt zongorát szerzett volna, az asztal szélére lerajzolta a klaviatúrát s azon gyakorolta a scálákat.

*) Mutatvány szerzőnek „Cirkálások” című önéletrajzából.

— Miféle könyvet hordoz a hóna alatt?
— Kérde. Oda adtam. Egy Hahn-féle francia gramatika volt.

— Tud franciául?

— Most vesződöm vele. Naponta tanulok.

— No lássuk mennyire ment? Franciául kezdett nekem beszélni s behatóan magyarázta a francia nyelv magántanulmányának nehézségeit. Én is magán szorgalomból tanultam minden nyelvet. Az nagyon könnyű — mondá — hanem fiatalember soha se törődjék egyes nyelvekkel addig, míg meg nem tanult szánzkritikát. Én is most jöttem rá, mikor már minden nyelvet megtanultam s végül a szánzkritikához fogtam. Ez az alapja az összes nyelvtudománynak. Aki szánzkritikát tud, annak a többi csak kis miska. Adok én magának egy szánzkritikai nyelvtant, vigye haza, tanulja meg s megfogja látni, hogy igazat mondtam. A mi-ben fennakad, jöjjön csak hozzám én majd utbaigazítom. Ezzel a kezembe nyomott egy három ujjnyi vastag, bőrből kötött könyvet s nyomban megtartotta a bevezető magyarázatokat. — A többiek közt figyelmembe ajánlotta, hogy a szánzkritikai nyelvnek ugyan négyezer betűje van, de attól nem kell megijedni.

Mire elbucsuztam, már estefelé járt az idő. — Leültem a csörgő mellé s előbb egyet ittam s azután sötétig forgattam a szánzkritikai nyelvtant.

Ottthon a szemináriumban elbeszéltem az esetemet Harrach Józsefnek, kiről tudtam, hogy hetenként eljár Brassaihoz gondolkodni. Kárörvendően nevetett rajtam, mert tudta a súlyos következményeket s tudta, hogy azok elől kitérni már nem lehet, mert az öreg szigorúan számba kéri a szánzkritikai tudományt.

Neki feküdtem a szánzkritikai nyelvtannak s minden kitelhető szorgalommal tanulni kezdtem, de sehogys sem ment. Először kezdtem, újra tanultam, kinlódtem, gyötrődtem vele heteken át. Harrach hetenként hozta az üzenetét, hogy az eredmény kollokválása végett hivat az öreg ur. Nem mertem jelentkezni. Kimaradtam a muzeumkertből, soha többet azután ott nem jártam. Iskolaév végén alázatos mentegető levelet tettem a könyvbe s átadtam Harrachnak, hogy kézbesítse. Maig is szégyenlem a nagy illetlenséget, hogy meg nem tanultam szánzkritikát és sajnálom azt, hogy a szánzkritikai miatt megbukott a francia tudományom is.

Szabó Mária:

Sötétség

— Vigyázz! Én már tudhatnám a járást, mégis majdnem mindennap neki megyek valaminek... Atkozott sötétség!

Türelmetlen sietős férfihang pattogott keményen s ez az éles egészséges hang urrá vált a szoba csendjén. Elnyomta a finom, sejtés-gondolatokat és elnyomta, meg nem hallhatóvá tette azt a szegény kis sóhajást is, amely a felzaklatott csenddel együtt rémülten menekült ki a nyitott ajtón.

Szeliden, kicsit fáradtan simogatott egy női hang:

— Csak hogy itt vagy Károly... Egész délelőtt egyedül voltam. Mici van veled?

... Egy szék zuhant a földre; elfojtott káromkodás hallatszott. Aztán megint az a telt férfihang harsonázott, majd szétvetve a szobát.

— Nem Mici! Mást hoztam hozzád Irénke... Engedd meg, hogy így a sötétben bemutassam a jó barátomat, Simon Ernőt. Tudod, a különöset, hiszen sokat beszéltem neked róla. Nézzétek meg jól egymást!

Jót nevetett ezen a durva tréfán s ez a kacagás végképen elűzte a sötétszoba kicsi fekete gondolat manóit a bekötött szemű asszony mellől. Sietősen bujtak a chaiselongue elé, bemásztak a zongorába a kulcslyukon át, meghúzódtak a leeresztett redőny közeibe, csak egy, a legbátrabb maradt az asszonnyal a nyugágy párnája alá rejtőzve.

A férj ostoba beszédét figyelemre sem méltatva szólalt meg az asszony:

— Hozta Isten! Sokszor emlegette Károly és én olyan régen várom, hogy megismerhessem. Természetesen nem így képzeltem el a megismerkedést. Hiszen nem láthat — meg sem ismerne, ha „odakint” találkoznánk... — De igen, megismerném, — felelt kö-

szönés helyett, meggyőződött, szívből jövő hangon az idegen férfit. S lassan tette hozzá: — Megismerném a hangjáról.

— Megint az éles férfihang szólalt meg:

— Nna!... Hál' Istennek én már helyre találtam! Add csak ide a kezdetet van itt még egy szék... Ül le, mert összetöröd magad.

És hallani lehetett, ahogy tréfásan a székre nyomta az idegent.

A szék nagyot reccsent s a kismanó kisugott a párna alól az asszony fölébe:

— Látod, milyen kíméletlen!... Milyen durva! —

Nehezen, vontatva indult meg a társalgás. A férj ugyan beszélt, teletorokkal és vidáman, de sem az asszony, sem az idegen nem szólt.

A férfi arra gondolt: vajon milyen lehet az az asszony, akinek ez az ember a férje? Az asszony pedig nem gondolt semmire, csak feküdt némán és mozdulatlanul. Kimerítette ez a tulhangos, apró semmiségekre felzendülő kacagás.

— Hát én most már megyek — majd beküldöm Micit engem helyett. Téged is kikaulozzok Ernő... Azt hiszem, megelégedted a dolgot s te sem igen jössz többet sötétségbe sokat látogatni!

... És megint nevetett a férj...

Az idegen hallotta, hogy a nyugágyon összerenzen az asszony. Csak egy kicsit alig hallhatóan. De ez a kis mozdulat olyan végtelen szánakozást ébresztett a szívében, hogy elhatározta: még marad.

Könnyedén, tréfálkozva mondta:

— Csak eredj szépen dolgozdra, mi meg még elbeszélgetünk egy kicsit a nagyságos asszonnyal. Hiszen szóhoz sem juthattam tőled, már pedig mi meg akarunk barátkozni egymással, ugy-e asszonyom?

Hálás „igen” volt a felelet.

A férj kicsetlett-botlott. Belegabalyodott az ajtó előtt végighuzott, világosságot kizáró függönybe s a másik szobában olvasgató ápolónő ijedten rohant helyreigazítani, hogy fény ne hatolhasson a szobába, hiszen nagy kínokat okozna a betegnek. Aztán csendesen húzta be maga mögött az ajtót...

Halkan elfogódva szólalt meg az asszony és a hangján meghallatszott, hogy könnyek fojtogatják a torját.

— Igazán nagyon kedves, hogy itt maradt... Szinte egész nap egyedül vagyok. Mici meg Károly be-bekukkannak s már mennek is tovább... És én értem is: nagy áldozat sötétségben sokat látogatni!...

Gunyos keserűség lappangott a szavaiban. Épen így mondta a férj is az előbb: „sötétségbe” sokat látogatni. S az idegen férfinak nagyon kellett vigyáznia, nehogy meghallassék a hangján e szánakozás. Szeliden, rábeszélően, mint kis beteggyermekkel kezdett beszélni a beteg asszonnyal.

Kedves asszonyom, nem szabad ilyen elkeseredetten beszélnie. Először is — rabságról szó sincs!... S az, hogy néhány hetet sötétszobában kell töltenie?... Istenem — nekem nem is lenne borzasztó!... Sötétben ülni, elgondolkodni, — távol lenni egy időre az emberektől...

— Hiszen épen ez a borzasztó, ez a távol levés mindentől ami él, ami világos, ami ragyogó és vidám!... Kiközösítve az emberek közül... És én élni szeretek... nem értem?... szeretek élni... fényben, emberek között szeretek élni!

... És szenvedélyesen vibrált az asszony hangja...

A férfi már-már megbánta, hogy itt maradt. De aztán átvillant az agyán az, amit a barátja feleségéről tudott. Hogy nagyon fiatal, szinte gyermek még, szép és jókedvű s az első átmulatott táncos farsang után, mintha csak délutáni álom folytatása lett volna, úgy esküdött meg a férjével s azóta is egyetlen ujjongó, kacagó téliéje az élete. Azaz — csak volt, mert a férj már megsugta neki az előbb: Lehet, hogy soha nem gyógyul meg a szeme.

(Folyt. köv.)

KAVIAR A LEGJOBB ERO-
TIKUS HETILAP.

GYERMEKVIILÁG

Két rossz diák viszontagságai

34

Irta: Dezső bácsi

(Befejező közlemény.)

Egyszerre a kíváncsiak sorfala vette körül Bélát és ájultan összeesett társát. Ákos sápadtan, mozdulatlanul feküdt a kövezeten.

Béla nyomban mellé térdelt, kigombolta pajtásának kabátját, aztán izgatottan hallgatózott, s figyelte, hogy dobog-e Ákos szíve?

— El! Nem halt meg! El! — kiáltotta Béla örömmel. S még öt perc sem telt el, a magához tért Ákost a mentők már is beszállították a kórházba. Bélát pedig egy rendőr bekísérte a Palazzo del Municipiobá, vagyis a városházára, ahol a rendőrkapitány elé állították.

Béla most már tisztában volt azzal, hogy minden tervük halomra dőlt. Társától elszakítva, önbizalmát veszítette el. Most érezte magát igazán elhagyatottnak, s talán gyávának is.

A rendőrségen mindent bevallott. Öszinte volt, semmit sem tagadott el.

— Már egy hét óta keresünk titeket! — mondá a főkapitány. — A soproni rendőrség táviratilag körözött. De a ruhád leírása nem egyezik ezzel a ruhával.

— Ez nem az én ruhám! — felelte Béla. — Ezt cserébe kaptam egy jó embertől...

— Így akartál minket félrevezetni!

— Igen! Félttem, hogy elfognak. Aztán mindenki úgy védekezik, ahogyan tud.

— Még ma haza szállíttatják. Egy rendőr fog Sopronba kísélni, ahol személyesen átad szüleidnek.

— Hígyje el főkapitány ur, már én sem bánom, hogy haza térhetek. Belátom, hogy meg gondolatlanúság volt minden cselekedetünk. Elhagytuk a szülői otthont egy ostoba gondolatért. Különösen az utóbbi napokban sokszor szerettem volna visszacsinálni a hibát. Hosszu, kínos robotolás után Fiuméba érve, igaz, hogy ismét föléledt bennem a kalandvágy, de a jó Isten az utolsó percben újra magamhoz térített. Most örömmel megyek haza. Térden állva kérek anyámtól s apámtól bocsánatot. A legnagyobb büntetést is eltűröm tőlük, hisz nagy bünt követtem el, mikor olyan keserűséget okoztam nekik. Most csak egy kérésem volna, főkapitány ur! Mielőtt haza indulnék, engedje meg, kérem, hogy elbucsuzzam beteg pajtásomtól, az én Ákos társamtól.

A főkapitány ezt megengedte Bélának, természetesen csak úgy, hogy rendőri felügyelet alatt történjék a látogatás.

Még aznap estefelé Bélát egy rendőr átkísérte a kórházba.

Ákos szobájának 26 volt a száma. A nagy teremben, ahol még mintegy öt-hat beteg fekszik, Béla az ablak közelében egyszerre megtalálta Ákost. Homloka be volt kötve. Arca lázban égett, de magánál volt, mert amint meglátta Bélát, mosolyogva fogadta: — Szép tőled, hogy fölkerestél... Te voltál minden gondolatom... Mi van veled?... Hol tartózkodol?... — pihegte Ákos szagátottan és Béla kezét szeretettel ragadta meg.

— Én jelenleg rendőri felügyelet alatt állok. Ma éjjel haza utaztatnak Sopronba. Holnap ilyenkor már otthon vagyok...

— Boldog ember! — felelte Ákos hal-

kan, majdnem suttogó hangon.

— És te? — kérdezte Béla. — Hogy érzed magad?

— Rosszul!... Fájt a fejem és a tüdőm... Erősen meghűltem azon az atkozott Karszton... Az orvos az állítja, hogy tüdőgyulladásom van... Ugy-e az nagy betegség? Ugy tudom, hogy abban sokan meghaltak.

— Meghalni egy trüsszentésből is lehet, komám, viszont nagyobb betegségekből is gyógyulhat az ember! — vigasztalta Béla Ákost. — A tüdőgyuladástól nagyon sokan gyógyulnak ki. Látod, egyik unokaöcsém is meggyógyult, éppen most egy éve. Pedig az nyápic kolyók volt. Olyan vékony, hogy a szél is könnyen elfújhatta volna... Te is jobban leszel...

— Gondolod? — s mélyen benézett Béla könnyes szemébe. — Bizony szeretném, ha

meggyógyulnék. S milyen különös... most, hogy beteg lettem, most... hazavágyom...

Egy kis pihenés után folytatta: — Tudod Béla, hogy ostobák voltunk? Oh, mindent belátok... Beismerem, hogy könnyelműen cselekedtem... Mert én voltam mindennek az oka... Azt hittem... minden olyan könnyen megy, amint azt az ember kigondolja... Otthon minden úgy történt, ahogyan én akartam... Anyukám minden gondolatomat teljesítette... mondhatom, hogy apám is tenyerén hordott... Az hittem az életben is úgy lesz, amint én kívánom...

Fáradtan nézett Bélára, aztán kinosan felsóhajtott: — Ez a tizenkét-tizenhárom nap bezzeg megmutatta, hogy kemény az élet... Ember tervez, és Isten végez... Most te hazaméssz... Bár mehetnék én is... No, nem baj... majd meggyógyulok... de addig is, ha találkozol osztálytársaimmal, mondd meg nekik, hogy üdvözlöm őket, s ne gondoljanak reám haraggal... Tanárainknak mondd meg, hogy nagyon megbántam, amit cselekedtem... Különösen Salzbauer tanár urtól kérj a nevemben bocsánatot. Ha hazamegyek... mert meggyógyulok... első utam Salzbauer tanár urhoz vezet... majd megengesztelem... Nem hiszem, hogy haragtartó legyek... megbocsát... hiszen ő pap... én meg csak egy könnyelmű gyermek vagyok...

Az ápolónő, aki apáca volt, most odalépett Ákos ágyához. Szeretettel megsimogatta homlokát.

— De most már elég a beszédből, kifárasztja magát... és az árt a tüdejének. — Aztán Bélához szólt: — Ugy-e belátja, hogy Ákosnak pihennie kell. Ha nem lesz neki holnap nagy láza, ismét meglátogathatja.

— Ma hazautazom Sopronba, azért jöttem bucsuzni Ákos barátomtól! De nem akarom, hogy ártalmára legyek, távozom... Isten veled Ákosom... Kívánom, hogy mielőbb viszontlássalak Sopronban. Én bizony tovább járom az osztályt. Igyekezni fogok jól tanulni, hogy az év végén elég tisztességes bizonyítványom legyen.

— Albertini kalóz király kalandos történetét pedig dobod a tűzbe! — lihegte Ákos felindulva. — Tűzbe!... Érted... tűzbe a rossz bolond könyvekkel! — s kinos köhészlésbe fuladt a hangja. — Jaj! Mindig... ha erősebben beszélek... elővesz... ez a fájdalmas köhögés... Hagyjuk hát a beszédet... Majd találkozunk egymással... Szervusz Béla!

— Szervusz Ákos! Gyógyulj meg mielőbb! — és őszinte bensőséges szeretettel csókolgált meg egymást.

Történetünk most már rohamlépésben siet a befejezéshez.

Béla másnap délután érkezett haza. A viszontlátás örömét minek ecseteljük? Ezt akárki elképzelheti.

Béla ráborult anyjának kebelére. Percekig ölelték, csókolgált egymást. Apjának máskor rideg arca mosolygásra enyhült. Látható örömmel fogadta vissza tékozló fiát, aki tőle töredezten kért bocsánatot.

— Félttem tőled, édes apám! Rettegtem haragodtól. Ez volt a főök!... — rebegte Béla meghatottan.

— Belátom, hogy a szükségesnél szigorubb voltam hozzád. Spártai lelkűnek akartalak nevelni... hogy szeretett hazánkat erős lelkű, jó katonával ajándékozzam meg. Most már csak azt az egyet követelem tőled, légy hozzám őszinte. Tiszteletet és szeretetet akarok kivívni, nem pedig féltelmet, képmutatást és alatomosságot. Ha őszinte leszel, akkor

könnyebben megérthetjük egymást — szolt az apa, s ami már nagyon rég nem történt, Béla homlokát kétszer megcsókolta.

Azt is elmondhatom még, hogy Béla valóban a katonai pályára lépett. Később mint főhadnagy megnősült. Feleségül vette Ákos legkisebbik húgát, a szép hajadonná serdült Irmuskát. Aztán a családja kibővült. Ujabb hajtások virítottak ki az erőteljes ágon. Ezek mulva egészségtől duzzadó gyermekek vették körül Bélát, akiből családszerető, melegszívű, derék apa lett. A világháborút ő is végigküzdötte, s mint fiatal alezredes kitüntetésekkel diszítve tért haza.

Szülei, akik közel harminc év alatt bizony megöregedtek, ezüstös hajjal, de aranyos kedéllyel a zajos unokáknak mindennapos vendégei. A nagypónak most legnagyobb öröme az, ha Béluskát, a kis unokát hátára veheti, s a topogás ütemére élénken, pattogósan együtt szótároglik: Gyi co-córa Bara-nyába... a cocónak gyors a lába... Milyen fürge ez a ló, van itt gyermek eladó. Ki veszi meg Béluskát? És fölcsendül az üde nevetés. Mert a nagymama szokta megvenni a pajkos szemű unokát, akit ilyenkor a honalja alatt kicsit meg-megcsiklant.

A csilingelő nevetésre a háziak meghitt vidámsága, derűs arca szó nélkül és mégis érthetően igazolja: Ahol a szeretet, ott a boldogság.

És mi történt Ákossal? Szálljunk ismét vissza egy pár évtizeddel.

Hát Ákos szülei a kórház komoly távlatára kétségbeesve Fiuméba siettek.

A szegény fiú a nagy láztól éppen önkívületi állapotban feküdt, mikor szülei beléptek a betegszobába.

Az orvossal együtt halkan közeledtek a fehér vaságyhoz.

— Ákos lelkem! Lelkem fiam! Itt van édesanyád, édesapád... Eljöttünk, hogy ápoljunk, meggyógyítsunk, s hazavigyünk.

A fiú nem felelt anyjának gyengéd hangjára. Értelmetlenül bámult a szoba mennyezetére, majd csendesen behuntya szemét.

Ákos anyja ráborult a párna szélére és heves zokogásra kezdett. Az apa is zsebendővel törülgette könnyeit.

— Mi a véleménye, doktor ur? — kérdezte aggodalommal. — Meggyógyulhat a fiam?

— Ki kell jelentenem könyörtelenül — felelte az orvos ridegen — hogy a fiú állapota súlyosan aggasztó. Minek ámitsam önöket? Inkább előkészítem a legrosszabbra. A fiú szervezete a sok nélkülözéstől, rendetlen életmódtól, és a megfeszített gyaloglástól erősen meggyengült. Különben is szervi szívbajt konstataáltam nála. Pulzusa alig mozog. Az izgatószerek, a szíverősítők semmit sem használnak. Isten csodája, ha a krízist kiállja a gyermek. És három nap mulva elérkezett a betegség fordulója is.

Ákos rövid időre magához tért. — Miért sírsz ismét anyukám? — kérde szemrehányóan, s forró kezével megsimogatta anyjának kézfejét. Aztán apjára nézett: — Te is csak szomorítasz!... Nem hallok vigasztaló szavakat.... Csak kétségbeeséseket látom... Jól van... Hát meg kell halnom... Tudom... Borzasztó is az a gondolat, hogy eltemetnek...

— Nem! Nem halsz meg fiam! Élni fogsz velünk együtt, boldogan!... — kiáltotta fel a kétségbeesett anya, s átölelte Ákos forró láztól lüktető nyakát.

— Boldogan? No lehet! Az is lehet... — felelte Ákos helybenhagyóan. — Mégis ha rosszabbra fordulna állapotom... Ezzel is számolni kell... Hát egyre kérlek titeket...

Látjátok mindenkép a tengerre vágytam... De most vissza... vissza, hazavágyom... El innen haza!... Nehogy itt hagyjatok!... Ne temessetek itt el, messze idegenben... Sopronban, a Szent Mihály templom mellett temetőben akarok pihenni... Nagymama mellett, aki nekem téli esteiken annyi sok szép mesét mondott... És tudjátok ki temessen el? Salzbauer tanár ur, senki más!... Imádkozatok értem!... Hisz olyan beteg vagyok...

Halkan, szakgatottan mondta ezeket. Aztán fáradtan, alig hallhatóan suttogta félig önkívületi állapotban: Hol volt, hol nem volt... Operenciás tenger... Operenciás tenger... S a betegszobában felcsuklott a visszafojtott keserves zokogás.

Ákost nem lehetett megmenteni. Betegségének nyolcadik napján nyugodtan elszenderült.

Természetes, hogy utolsó kívánságát a lelkiileg lesújtott szülők teljesítették.

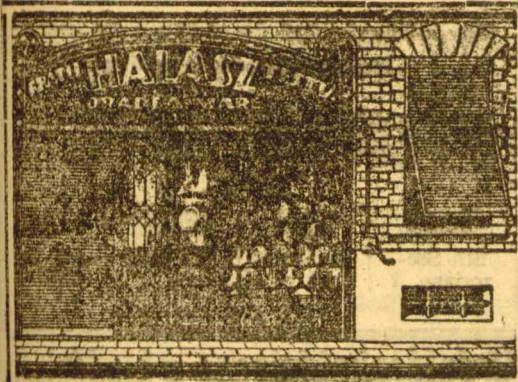
Salzbauer tanár ur temette el Ákost a jó nagymama mellé. Azóta együtt mesélgetnek egymásnak. Ákos el nem ért aranyhegyről, gonosz szélvészkirályról, a nagymama pedig örök boldog tündérországról és szép mennyországról.

(Vége.)

Kedves Olvasóim! Ez az ifjúsági regény, mely nagy részben igaz történet, s amelynek elbeszélése a mai napon véget ért, elvezetett titeket a régi Magyarország nyugati határmentén, s fáradságot nem okozva nektek, levezetett a tengerpartig, s a part hosszában Fiuméig. Tehát szellemileg átutaztatok ezt a hosszú s változatos területsávot. Történelmi jelenetek és elvonultak szemetek előtt, sőt utközben a természet világából is jutott néhány kép. Ha jól figyeltétek, kedves Olvasóim, az egész regényen végigvonul két komoly tanulság, amely részben nektek szól, gyermekek, részben sok szülőnek. Titeket, jó gyermekeim, elsősorban arra figyelmeztet ez a történet, hogy vigyázzatok az olvasmányokra. Válasszatok meg jól a könyveket, mert a selejtes, rossz fétcmunkák befolyásolható lelketeket megfertőzik. A kalandos rémregények, amelyek csak arra valók, hogy képzelőtehetségeteket felcsigázzák és ezzel tévútra vezessenek, magukban nagy veszélyt rejtenek. Ezeknek a ponyvaregényeknek semmi közük sincs az élethez; túlzott, hazug minden szavuk, amelylyel titeket, könnyen hívőket, az élet veszedelmes örvényébe sodorhatnak. A szülőket pedig arra figyelmezteti, hogy a nevelésnél a helyes középutat kell megtartani. A gyermeknevelés magaslatos feladat, de nem könnyű dolog. Az oktan, rideg szigorúság szeretet éreztetése nélkül éppen olyan elhibázott, mint az engedékeny majomszeretet és elkényeztetés. Egyik sem nevel jellemeket. Engedetlenség, macacsság, fejlődik ki az ilyen helytelen nevelésből, mely előbb-utóbb megtermi fanyar, sokszor halálos gyümölcsét. Ezeket előrebocsátva, megelégedéssel jelenthetem ki, hogy számomra hoztam érkezett levél tanúbizonysága szerint ez az ifjúsági regény elérte célját: Érdeklődéssel olvastátok nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek is. Ez azt látszik igazolni, hogy általánosságban jóindulattal igyekeztek engem megérteni. Ha egészséges gondolatokra ébreszthettem kedves Olvasóimat, akkor már nem hiába írtam. A tollat nyugodtan tehetem le. Nyugalmasamat fokozza az a sok írásbeli és szóbeli kérdés, mely arra irányul, hogy regényem mielőbb könyv alakban is megjelenjen. E kérdés elől nem tudok kitérni, s e közkívánságot nem tudom véka alá rejteni, azért a kérésekre néhány őszinte, felelősségteljes szóval válaszolok. A mai rossz pénzügyi viszonyok közt nem akad olyan kiadó, aki megfelelő előlegez anyagi biztosítás nélkül könyvet adna ki. E szerint, ha ti is azt akarjátok, kedves Olvasóim, hogy a „Két rossz diák viszontagságai”-ból szépen átdolgozott, kicsiszolt szövegű, gyönyörű képekkel díszített könyv legyen, levelezőlapon (alábbi címre), vagy akár szóval a szerkesztőség helyiségében azonnali jelentéssel be: hajlandók vagytok-e karácsonyi emlének vagy ajándéknak ezt a könyvet beszerezni. Minél többen jelentkeztek, annál olcsóbb lehet a könyv ára. Egy levelezőlapon több megrendelőnek a nevét is fel lehet jegyezni, ha a bejelentő erre nyilvános megbízást kapott. A könyv negyedrét iven körülbelül 220—230 oldal terjedelmű lesz. Ára mintegy 120—150 lej példányonként. Ily csekély anyagi áldozatot minden szülő, gyermeke érdekében, nagyobb megerőltetés nélkül hozhat. Hiszen legtöbbször semmirevaló, néhány óráig tartó játék-szerre vagy felesleges piperére sokkal nagyobb összeget pazarolnak, holott ezek a törekeny játékok vagy felesleges ajándékok a gyermekek s ifjak lelki nemesisét, gondolatalkorú szélesbítését nem idézik elő. Röviden még csak annyit: csupán töletek függ, hogy könyvtáratok egy olyan könyvvel szaporodjatok, mely valóban a ti barátotok akar lenni. Partoljátok nemcsak ebben az esetben, de lehetőleg minden alkalommal a tanulságos olvasmányokat, amelyekből okulhattok. Ezzel egyszersmind egy másik hazafias kötelességet teljesíttek, mert támogatjátok a magyar irodalmat, amely most éll éppen legnehezebb óráit.

Gyors válaszokat azért kérem, hogy ne út közzék akadályba a könyvnek karácsonyi előtti megjelenése. Tehát ne resteljétek a fáradságot. Nehány sorban, levelezőlapon jelentéssel be a megrendelő neveit minél előbb a következő címre: T. D. Braşov, Strada Curmatura No. 27. Legyetek buzgó apostolai a nemes ügynek.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Acéllemez üzleti
redőnyöket

ingeni ablakfedőnyit, napellenző szerkezeteket
árunk és legolcsóbban szállítunk. — Áránálattal
díjtalanul szolgálunk!

Halász Testvérek

GRADEA-MARE — NAGYVÁRAD, Str. Cogalnică,
(volt Várady Zsigmond-utca) 16. — Telefon 361. szám

LINCOLN

Ford

FORDSON

CARS · TRUCKS · TRACTORS

Autorizált képviselő:

SILVANIA

Műszaki R. T.

Brassó,

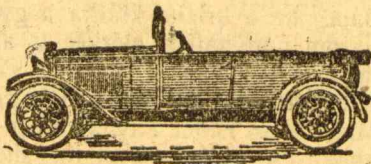
Kórház-u.
64.Személy- és teherkocsik
Traktorok - AlkatrészekSzemély- és teherkocsik
Traktorok - AlkatrészekErdély és Bánát
legrégibb és legmegbízhatóbb redőnygyáraTelefon szám 491 **Szántó Dezső, Oradea,** Str. Mărășești 8.Esslingeni redőnyök, acéllemez redőnyök. Vasszerkezetek. Gépjavítások. Bármiféle
vasszerkezet-munka tervezése saját mérnöki irodám által.

Kérjen árajánlatot!

5311

S. R. A. și LEONIDA & Co. UNITE
FIKIA: Brassó, Ferdinánd király-körút 5.Cadillac-, Chrysler-, Chevrolet-, Renault-autók, „Sarolea”
motorkerékpárok, „La Francaise Diamant”-kerékpárok,
alkatrészek, gummik, szerszámok, sportcikkek.

2346

FIAT**AUTOMOBILOK**MOD.
509
501
502
503
510
519a világ
legmegbízhatóbb
legtartósabb
leggyorsabb
gépkocsijaiVezérképviselő: **Schiel Testvérek R. T. Brassó**
Erdélynek a MAROSTÓL délre fekvő részére.Alképviselők: **NAGYSZEBEN: KONSCHÉL és KUNTE**
MEDGYES: CONNERT HENRIK
MAROSVÁSÁRHELY: „HERKULES”, S. SCHNITZER**Aranyér**
„Anusol” GoedeckeAranyér ellen több mint 25 éve a legjobban elismert
szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. Minden fáj-
dalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyul-
ladt, sebes és vérző helyeket. Artalmas alkatrészekből
mentes. Reggel és este egy kupocskát lesz a végébe
bevezetve. Minden patikában és drogériában kapható.
Gyár címe: Goedecke & Co. Chem. Fabr. Leipzig.RAKTÁR **F.H. MEES** BUKAREST
CALEA GRIVIȚEI 61

Walter-magántanfolyam.

7849

Előkészít középiskolai összevont magánvizs-
gálatokra, érettségire, bármely államból.
BUDAPEST, Rákóczi-ut 51.**Hirdetmény**Luetai (Lövete) Alsó malom-társulat a
tulajdonát képező üzemben levő vizimalmát
telekkel és teljes felszereléssel 1926. év aug.
1-én délután 2 órakor a helyszínén megtar-
tandó önkéntes nyilvános szóbeli árverésen a
legtöbbet ígérőnek örök áron eladja.

Lueta (Lövete) 1926. július 5.

7998

Alsó malom-társulat.

Boroshordók

500 drb. 50-től 900 literig,

2 borpumpa

és más pinceberendezés eladó

Fleischer György, Katalin-u 11

2173

“Lloyd” ügynökség

Hentes-utca 6. :: Telefon: 401.

Foglalkozik mindenféle áru,
házak, lakások, telkek, bir-
tokok vételével és eladásával.Kézizálogra, ékszerre, stb. pénz-
kölcsönt szerez.**GANZ-DANUBIUS**

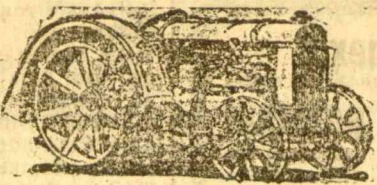
BUDAPEST

Gyárt:

Hengerszékeket**Motorokat****Turbinákat****Szivattyukat****Téglagyári gépeket****Aprítógépeket**Vezérképviselőt és állandó raktár
Nagyrománia részére:**FRATII SCHIEL**BUKAREST,
Str. Bre-
zorianu 7BRASSÓ,
Kut-utca
50 a)TEMESVÁR,
Uri-utca
6KOLOSVÁR,
Str. Reg.
Maria 16**Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal**

Gazdának nélkülözhetetlen
bérszántásra, cséplésre legalkalmasabb

FORDSON TRAKTOR

amerikai Massey-Harris ekével, kettős tárcsásboronával

M. A. V. golyóscsapágyas
cséplők

MAV. félstabil gőzgépek
fűrésztel, villamosmű,
stb. hajtására

MAV. gőzlokomobilok
Láng-dieselmotorok min-
den nagyságban

Nyersolaj-motorok fél
Diesel rendszerben

Benzin és petróleum mo-
torok

7975

Villamos gépek

Wörner malom-berende-
zések

Ganz hengerek

Garwons-szivattyúk

FORD legújabb típusu nyi-
tott és csukott személykocsik

FORD teherszállító ko-
csik, autóbuszok

Marcheggi téglagyártó és
famegmunkáló gépek

Resicai ekék

Gazdasági gépek

Malom-szerelési anyagok

Dufour schweizi szitasely-
mek

DWF. golyós csapágyak

Astra szerszámgepek

Wolfner-gépszíjak

Műszaki-cikkek

Kenőolajak, nyersolaj,
benzin, petróleum

Speciális autó és traktor olajok

legjutányosabb árban, kedvező fizetési feltételekkel szállít az

**„ECONOMIA” Kereskedelmi- és Ipari
Részvénytársaság Oradea**

Telefon 858 és 644

Piața Mihai Viteazul 1.

Societate pentru comerțul cu mașini de cusut „Singer”

SINGER

Bourne & Co.
Brassó, Tehénpia 7 szám.

1926. július hó 19-én a Róm. Kath. Főim-
názium tornatermében (Kolostor-utca) 2 hétre
terjedő

divatos műhímzési tanfolyamot nyitunk a SINGER varrógépein.

Ezennel tisztelettel meghívjuk Nagyságodat, valamint hölgyismerőseit oly megjegyzéssel, hogy
a tanfolyamon való részvétel **ingyenes** és annak látogatása mindenki részére szabad.
Az oktatás a különböző hímzőtechnikákra, mint: színes hímzés, zsinór- és monogram-hím-
zés, Madeira- és hardangi munkákra, rátét-, úrszegély- és áttörési munkákra kiterjed és
könnyen érthető módon olyképp történik, hogy a tanítványok már néhány napi részvétel után
önállóan tudnak dolgozni. Megjegyezzük még, hogy mindezen munkák az egyszerű eredeti
Singer családi varrógépein végezhetők és hogy a kivétel nemcsak sokkal gyorsabb, hanem
szebb is, mint a kézimunkáé. Ezen tanfolyammal kapcsolatban alapos oktatást adunk a
varrásban és tömésben is, a gépeinkhez adott készülékek különös tekintetbevételével.
Felkérjük ennél fogva, hogy részvételét képviselőinknek — ki Nagyságodat legközelebb meg-
fogja látogatni — vagy pedig üzletünkben, Tehénpia 7 szám alatt bejelenteni szíveskedjék.

2270

Kiváló tisztelettel: **BOURNE & Co.**

A »BREAZU«-i keserűvíz

„nem izgatja a beleket, az emésztő rendszer nem szokja meg, igen kevés
konyhasót tartalmazván az a kitűnő tulajdonsága van, hogy **nem izgatja és nem
fárasztja a veséket**; tehát sohasem kontraindikált, nincs undorító íze, hatása
gyors és biztos.” (Kivonat a Hidrológiai és Klimatológiai egyesületnek Nagyro-
mánia összes orvosaihoz 2 B. 1925 október szám alatt szétküldött felhívásából.)
Emésztési zavaroknál (Arthritis) 2—3 évőkanállal kell bevinni, makacsabb eseteken
egy borospohárral, mindenesetben reggel és pedig éhgyomorral, 3—4 héten keresztül
(Helyettesíti a Karlsbadi vizet) Bővebbet a használati utasítás, vagy a kezelő-
orvos ad meg. 50—60%-al olcsóbb a külföldi hasonló hatású vizeknél, melyek a
hosszabb szállítás folytán hatásukból állandóan veszítenek. Minden kereskedésben
és drogériában, kapható üvegenként 30.— lejért. !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Brassói képviselő: **E. O. & L. THEIL, Braşov.**

223

Személy szállítást

új Fiat-autóval az ország bármely
részében vállal **MELKHUN BANDI,**
Schiel-garázs. Telefonszám 766

Motorkerékpár eladó

teljesen jókarban levő, üzemképes 12 HP.
Harley Davidson gyármű.
SWABE, technikai iroda Brassó,
Kut-utca 21. 7471

Cementfűtőcserepegek

továbbá gépek üreges betoi-
tömbök, beton- és salaktéglák,
cementlapok, stb. előállítására.
Formák: csövek, kutgyűrűk, lép-
csők, stb. készítésére. Betonke-
verőgépek Prima cementfűtő-
kek. Complet asbestcementpa-
la-gyári berendezések (Eternit)
stb. azonnal szállít raktárról.

„MODERNA”

Építőipari-gépek és Radiator R-T.
Brasov, Kis-utca 12. (-)(-) Telefon 5—78 sz.
Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gaz-
dagon felszerelt raktárunkat. Prospektusok
és költségvetések díjmentesen. 639

Tudja már mindenki, hogy a

Continental-tény

a legolcsóbb világítás

Ismertetést küld:

LUMINA CONTINENTAL

Boroşineu, Judetul Arad.

A legmodernebb lámpákkal.

J611

Eladó-gépek

4 személyes „Matius”, 3 személyes „Opel”, 5 sze-
mélyes „Laurin-Klement” személyautók, 2 hen-
geres 2 személyes „Harley-Davidson” motorke-
rékpár kosárral, 1 drb. V. E. A. G. Wien gyárt-
mányu 110—160 Volt 23—12 Ámpere egyenáramu
dynamó szabályozóval, 1 drb. gallériányezőgép
gázmelegítésre, 1 drb. lemezhegyezőgép 1 mm.-ig
bádogosoknak, 1 drb. kis golyósprés.
Az összes gépek kifogástalan állapotban vannak.

Szöke-garage Brassó, Kut-utca 46.

Kérje minden gyógyszerárban és fűszer-
kereskedésben a Málnási

„SICULIA”

gyógyvizet. Rendeléseket felvesz és ismer-
tetőket küld „Radiana” S. A. R. Bukarest,
Strada Sfinţilor No. 17.

Brassói főlerakat: **Fleischer G. Brassó.**

2319

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 4 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej. — Allást keresőknek 25% engedmény.
Legkisebb hirdetés ára 40 lej.

Aróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, ahol pontosan továbbítja azokat kiadóhivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézőkördésekre válaszolunk.

SZÉP DE... SZOMORU.

Az Ön sikere, mint kedves nőnek, méltó lesz a szépségéhez, ha leküzdí a bőrnek kigőzölését és annak szagát.

Hogy megkímélje magát ettől a kellemetlenségtől, gondozza rendszeresen a bőrt a teljesen ártalmatlan antiszeptikus és nagyszerű hatású

ODO-RO-NO

valódi amerikai toalettvízzel, amely legjobban megóvja a kigőzöléstől és az izzadástól.

Kis üveg 130 lej. Nagy üveg 200 lej.

Kapható gyógyszertárakban, drogériákban, illatszertárakban és divatruüzletekben. — Lerakat: ODO-RO-NO, Bukarest, Calea Victoriei 39.

Erdélyben több év óta jól bevezetett utazó, divat és textil szakmában

képviselőt,

vagy fix utazói állást keres.

Csak elsőrendű cégek jöhetnek tekintetbe. Elsőrendű referenciák. Ajánlatok „Megbízható” jellegre az alábbi címre kértnek:

Kappel hirdetői iroda, Sibiu, Kleine Erde 1. 7871

40 HP Steyer-autó

6 hengeres, 6 üléses, kifogástalan üzemképes állapotban eladó az

Erdélyi Kereskedelmi és Hitelbank Rt.-nél, Târgu-Mureş (Marosvásárhelyt) 7847

760, 930, 1070 mm

CSÉPLŐK

raktáron

Bartha Árpád

Géposztálya

Sf.-Gheorghe / Sepsiszentgyörgy 8000

Jólmenő műmalom

amely be van rendezve kereskedelmi- és vámörlesztésre 2 1/2 évre bérbe adatik jutányos feltételek mellett. — A bérleti köteles 1.000.000 Lej-nyi garanciáról gondoskodni. Előnyös hitelről szükség esetén gondoskodva lesz. Érdeklődők a szükséges felvilágosításokat

Kramer F. & Társai

cégneél Prázmár (Brassó m.) kaphatják július 20-ig. — Ugyanott eladó egy jó karban levő 3 tonnás

teher-autó.

2—4 középiskolát (reált, gimnáziumot) végzett fiu

nyomdász tanulóknak

felvétetik a Brassói Lapok nyomdájába.

Személyszállító autó-vállalat. — Janosó. Telefon 5-30 Brassó, Fekete-utca 44. 2234

Férfiöbörnemű olyan mintha új lenne, ha Wla at, Brassó, Buzasor 3, tisztítva. 7978

Elsőrangú nyerges és lakkozó, művezetőnek, esetleg társnak kerestetik azonnali belépésre. Román templom u. 24. 7982

Egy jó varrónő házakhoz ajánlkozik. — Cim 7986 szám alatt a kiadóban.

Keresünk tanoncokat és könnyű gyármunka elvégzésére kézügyességgel rendelkező munkásokat. Radió technika Brassó, Vasut-u. 39. 7992

Koszt és lakást kaphat egy intelligensebb iparos jobb háznál. Érdeklődni 7993 sz. alatt a kiadóban

Méheszet. Több erős méhcsalád eladó. Cim: 7959 sz. alatt a kiadóban.

Gőzlokomobil Richard Garrett angol gyártmány, 10 atm. 8 HP. kifogástalan állapotban eladó. A gép üzemből megtekinthető: „Bársavia” Brassó, Vasut-u. 58 a. Levelekre nem válaszolunk. 7924

Üzletberendezés és pedig 1 pult, 1 asztal, 3 liszteláda, 1 fizedesmérleg, 1 asztali mérleg, 1 zsákalyga stb. eladó. Megtekinthető Wittling Testvérek cégnél, Kut-utca 21. 7961

Eladó 4 es Hofher kazán és egy Máv. cséplőszekény. Lungu János Bodok. 7966

Nagyobb vizimalmot megvételre keresek. Gálffy Gábor Gurasada, Hunyadmegye. 7969

Egy szűcssegéd, ki a bélélo munkát és sapka csinálást érti jó fizetés mellett felvétetik. Csakis elsőrendű munkaerő. Rosenberg szűcs, Brassó, Kanu-utca 9. 7971

Eladó 2 építkezési telek Óbrassóban, egy sarok üzlethelyiségnek alkalmas, a környék üzlet-hiánya miatt, lehetőleg kereskedők jelentkezzenek. Érdeklődni Hátulsó-utca 61, Dula Györgynél. 7972

Tanulókat

jó házból, havi köztérpénz ellenében felvesz

Czell & Seimen

butorgyár és vas-szerkezet-műhely Brassó, Mester-u. 17-15.

Megbízható modaszolga azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni „Erdélyi Nyilvanos Raktár r. t.-nél Brassó, Vasut-u. 45. 7921

Ki fogadna ö.ösbe egy 12 éves csinos, intelligens árva zsidó leánykát. Cim Blatt. Kapu-utca 3. sz.

Két szoba konyhas lakást keresek. Magas bért fizetek. Cim 7880 sz. alatt a kiadóban.

Kalóbejárati butor-ozott szobát keres intelligens fiatalember. Cimeket 7000 szám alatt a kiadóba kérek.

Cimexol

hoítbiztosan kiirt minden

poloskát

családostól. Egy üveg ára 26 lej.

Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériá-ban. Főlerakat: KRAFFT & HERBERTH, Brassó.

Kiadó ujonnan épülő szarokházban egészen közel a belvároshoz. két kisebb és egy nagy üzlethelyiség több raktárhelyiséggel, utóbbl legalkalmasabb engros vagy autó üzletnek. Cim 7981 sz. alatt a kiadóhivatalban.

Autó és traktor.

Radiátorokat (hűtőket) szakszerűen csak a

Viktoria

speciális hűtőüzem készít és javít. Brassó, Katona kórház-utca 2. Tanuló felvétetik. 2334

Eladó vagy bérbeadó üzemből levő szesz-és ecetgyár Sfântu-Gheorghe (Sepsiszentgyörgy) város közepén fekvő Dr. Kupferstich-féle szeszgyár, szeszfinomító és ecetgyár, nyolc szobás modern uri lakás, főzői lakás, irodahelyiségek és üzlethelyiségek, raktárak, gazdasági épületekkel stb. Az üzemek bármikor megtekinthetők. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál. Szalai Jenő, Sepsiszentgyörgy, Str. Regele Carol No. 1. 7929

1 drb. PERL teherkocsi

cca 3—4 tonnás teljesí-
jesen jókarban

1 drb. Büssing 4—5 tonnás

teherkocsi

jutányos árban és fel-
zetési feltételek mellett

eladók.

Új vagy használt személy és teherautók

mindenfélé árban és izlésben.

Motorkerékpárak új és használt többféle árban kaphatók:

SCHWABE

technikai iroda Brassó, Kut-utca 21

Chevrolet autó alig használt, kitűnő állapotban eladó Wlaat & Wlaat cégnél. Brassó. 7520

Eladó egy új felszerelt malom, mely áll: 2 pár 30 collos francia kőbő, egy dupla felvonó, 1 szita és egy 45 lóerős új nehézbénzin motorral. Ára 280.000 lej. Zarbes Péter, Ilvefalva. 7940

Egy megbízható szorgalmas vegyeskereskedest tanult kereskedősegédet, ki románul és magyarul beszél és egy jó háztól való, ki legálább is négy középsz-tályt végzett 13 éves fiu, 48 év óta tenállo vegyeskereskedésben felvétetik. Kohn Dávid, Ozun (Uzon) Háromszék m. 7952

Brassói magyar családkhoz idős beteg nő mellé háztartásban is segédkezni kész intelligens nő kerestetik. Írásbeli ajánlatok „Otthon” címen a kiadóba küldendők. Személyes jelentkezéshez cim 7953 sz. alatt a kiadóban

Külföldi utlevelek vizumozását 12 óra alatt előnyösen elintéző. Domokos Fekete-u. 17. 8009

Intelligentes Kinderfräulein, mit Kenntniss der deutschen Sprache, und etwas Nähen wird zu 7 jährigem Mädchen in vornehmenn Haus nach T-
Severin gesucht. Vorzu-
stellen Hotel Krone von 8—10 vormittags, Zimmer 44. II. Stock. 8008

14 H. P. benzín motor, kifogástalan állapotban olcsón eladó. Olga Malom, Kőpecz. 8007

Kétágas butorozott szoba jutányos áron kiadó. Hátulsó-u. 30. 8006

Kitűnő második polgarista leány, uri családnál ellátás ellenében tanítást vállal. Beszél magyarul, németül, románul, szépen hegedül, tanítana egy osztálybeli vagy kisebb leányt. Cimeket 8005 sz. alatt a kiadóban.

Megnyit a „Turista szálló” a Szent Anna tónál. Tudatom a közönséggel, hogy a csodaszép-ségű Szent Anna-tónál létesített új turista-szálló és vendéglő, turisták és családok részére, alkalmas szobákkal megnyitott. Vendéglőmben kitűnő ételek és friss italok a nap bármely szakában legjutányosabban kaphatók. Tájékozt. nap- és tófürdő, valamint kirándulások a közönség szórakozására, a nemrég felfedezett kénfürdő pedig reumás betegek gyógyítására szolgál. A Szent Anna-tóhoz Bükkszádról és Tusnádfürdőről jelzett, kényelmes utak vezetnek. Posta összeköttetés Tusnádfürdővel. Borbély Albert.

Két jobb fiatallembert kvártélyba feveszek Kőbánya utca 19. 8018

25—20 lóerős, jókarban levő nyersolajmotort keresünk megvételre Laszlo és Róth Erzsébetváros.

Arveresen eladó október 10-én özv. Weinarth né haza. Kiküldési ár. 1.500.000 lej. Bővebbet Zsolucano, Piatra Neamt Str. Orinilor 7. 8015

Ündotato es manikurőző nőt keres, ugyanott egy tanuló fiut vagy leányt fevesz M. D. Tonpa Iodrász Kapu-utca 35. 8014

Szatmár megyében

800 ho és gazdaság jó minőségű, tulnyomóan szántóföld, szeszgyár és malommal együtt, vagy külön családi okok miatt kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Megkereséseket szamos Hylapirada, Satu-Mare „Gazdaság” jellegre továbbít. 7997

Mezősámsondi tejsarnok eladó 500 literes alfaszeparátorral, jó karban 100 literes köpülővel, altakannákkal berendezve 250—300 liter tej a napi forgalom. Értekezni lehet Mezősámsondon a tulajdonosnál. 8013

Jó családból való fiatal, kedvező feltételek mellett, kereskedő gyárkornoknak fölvetetik Benkő Mór könyv, papír és díszműáru üzletében Sepsiszentgyörgy. 8010

Kerestetik gép rásbón könyvelésben jártas irodai kisasszony. Román nyelvet bírón előnyben részesülnek. Gál Albert Brassó, Kapu-u. 63 sz. 8011

Egy jó házból való tanulóknak felvétetik Dumitru Orghidan Brassó, Kapu-utca 14. 8012

Eladó vagy hasznbérbe kiadó egy jókarban levő 10-es motor, egy 900-as cséplőszekrény Sára Andrásnál Tatrancz Levelekre nem válaszolunk. 8013

2 tonnás Fiat teherautó lánchajtással, új tömör francia gumikkal üzemképes kifogástalan állapotban eladó. Bacsics József vaskeresedőnél Udvarhely. 8011

Egy összeállítható nyak-konyha fából, bódénak megfelel, eladó. Megtekinthető Bolonya. Malom-utca 32., szám alatt, 8023

Középkori intelligens urinő elvállal közö-konyha vezetést, frűrésztelepen, saját regibe. Cim 8022 sz. alatt a kiadóban.

A legkiválóbb tejszín-karamellát, tejszínkor-ká és mindenféle cukorka és csokoládé különlegeségeket a „Kandia” cukorka és csokoládé gyár állítja elő. Kapható eredeti gyári árban Gál Béla cukorkaüzletében Brassó, Kapu-utca 61. 8025

Cukrászok figyelembe! A legkiválóbb tunkmasszát (Converture) a „Kandia” temesvári csokoládégyár készíti. Kapható eredeti gyári árban Gál Béla cukorka üzletében Brassó, Kapu-u. 61. 8026

Biedermann Irén nőkalap szalonjában, nőkalapok a legdivatosabb formák után alakítva. Brassó, Hosszu utca 1. em. 8027

Vaskerítés, negy tábla 2 méter, 1.00 méter magas eladó. 2 szoba, konyha és egyszoba konyha butorozva vagy butorozatlan kiadó. Szent Miklós-utca 8 szám. 8028

Eladó 6 HP. Benzincséplőgarnitúra üzemképes állapotban Gödöllő Sándorne Bögöz, Udvarhely megye. 8029

Manikür kassza azonnali felvétetik Pulja Iodrász, Korona szalonban. 8030

Elsőrangú varrolányokat azonnali fevesz. Sándorne, Apollo udvar. 8031

Német levelező nő román-magyar nyelvet bír azonnali belépésre alkalmas keres. Leveleket „Sze-galmas 8002” jellegre a kiadóba. 8032

Hátulsó-utcában egy családi ház, nagy kert, nagy telek, 800.000 lej eladó. Bővebbet „Erdély-mann, Vár-u. 47. 8033